

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

Komparace daňové výtěžnosti Mikroregionu Novobydžovsko

Simona Černá

Bakalářská práce
2008

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Simona ČERNÁ**

Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**

Studijní obor: **Veřejná ekonomika a správa**

Název tématu: **Komparace daňové výtěžnosti Mikroregionu
Novobydžovsko**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Úvod
2. Vymezení daňových příjmů obcí v ČR
3. Mikroregion Novobydžovsko
4. Komparace daňové výtěžnosti Mikroregionu Novobydžovsko
5. Závěr
6. Přílohy
7. Použitá literatura

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: cca 30

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

[1] **PROVAZNÍKOVÁ, Romana.** Financování měst, obcí a regionů: Teorie a praxe. 1. vyd. Praha, Grada, 2007. ISBN 978-80-247-2097-5.

[2] **PEKOVÁ, Jitka.** Finance územní samosprávy: Územní aspekty veřejných financí. 1. vyd. Praha, Victoria Publishing, 1995. ISBN 80-7187-024-2.

[3] **PEKOVÁ, Jitka.** Hospodaření a finance územní samosprávy. 1. vyd. Praha, Management Press, 2004. ISBN 80-7261-086-4.

Odborná periodika:

[4] Moderní obec

[5] Obec a finance

[6] Veřejná správa

[7] www.mfcr.cz

[8] www.novybydzov.cz

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Romana Provazníková, Ph.D.
Ústav ekonomie

Datum zadání bakalářské práce:

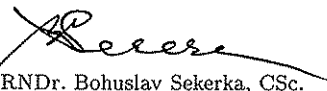
30. října 2007

Termín odevzdání bakalářské práce:

19. května 2008

prof. Ing. Jan Čapek, CSc.
děkan

L.S.

prof. RNDr. Bohuslav Sekerka, CSc.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 14. listopadu 2007

Na tomto místě bych ráda poděkovala paní Ing. Romaně Provazníkové, Ph.D. za vedení při zpracovávání této bakalářské práce, za poskytnutí cenných rad a zkušeností, které mi pomohly práci dokončit.

SOUHRN

Bakalářská práce je zaměřena na komparaci daňové výtěžnosti Mikroregionu Novobydžovsko. Zabývá se vymezením daňových příjmů, popisem mikroregionu a na závěr komparací vybraných daní. Bakalářská práce je rozdělena do tří částí. První část pojednává o příjmech obecních rozpočtů a jejich členění, dále uvádí podrobný výčet daňových příjmů. Druhá část charakterizuje Mikroregion Novobydžovsko a třetí část je komparací daňové výtěžnosti tohoto mikroregionu.

KLÍČOVÁ SLOVA

daně, daňové příjmy, obecní rozpočet, poplatky, rozpočtové určení daní

TITLE

The comparison of a tax profit of Novobydžovsko region

ABSTRACT

This bachelor work is concentrated on a comparison of a tax profit of Novobydžovsko region. It deals with the delimitation of the tax revenue, the description of this micro-region and lastly with the comparison of chosen taxes. The bachelor work is divided into three parts. The first part deals with the revenue of municipal budgets and their division, otherwise it presents a detailed list of tax revenues. The second part characterizes The Micro-region of Novobydžovsko and the third part is a comparison of a tax profit in this micro-region.

KEYWORDS

taxes, tax revenues, municipal budget, charges, budget determination of taxes

OBSAH

1	Úvod	5
2	Příjmy obecních rozpočtů ČR	6
2.1	Členění příjmů	6
2.2	Daňové příjmy	8
2.2.1	Definice daně, funkce daní a třídění daní	8
2.2.1.1	Definice daně	8
2.2.1.2	Funkce daní	9
2.2.1.3	Třídění daní	9
2.2.2	Daňové příjmy obcí	11
2.3	Vymezení daňových příjmů obcí v ČR	12
2.3.1	Majetkové daně	14
2.3.1.1	Daň z nemovitostí	16
2.3.2	Daň z příjmů	18
2.3.2.1	Daň z příjmů fyzických osob	18
2.3.2.2	Daň z příjmů právnických osob	19
2.3.3	RUD (Rozpočtové určení daní) od roku 2008	20
2.3.4	Místní a správní poplatky	22
3	Mikroregion Novobydžovsko	24
3.1	Předmět činnosti mikroregionu	26
3.2	Orgány mikroregionu	27
4	Komparace daňové výtěžnosti Mikroregionu Novobydžovsko	28
4.1	Skupina č. 1	29
4.1.1	Popis skupiny	29
4.1.2	Daňové příjmy	29
4.2	Skupina č. 2	31
4.2.1	Popis skupiny	31
4.2.2	Daňové příjmy	31

4.3	<i>Skupina č. 3</i>	33
4.3.1	Popis skupiny.....	33
4.3.2	Daňové příjmy	33
4.4	<i>Skupina č. 4</i>	35
4.4.1	Popis skupiny.....	35
4.4.2	Daňové příjmy	35
4.5	<i>Skupina č. 5</i>	37
4.5.1	Popis skupiny.....	37
4.5.2	Daňové příjmy	37
4.6	<i>Skupina č. 6 (Nový Bydžov)</i>	39
4.6.1	Popis skupiny.....	39
4.6.2	Daňové příjmy	39
4.7	<i>Komparace vybraných daní</i>	40
5	<i>Závěr</i>	43
	Seznam tabulek, obrázků a grafů	44
	<i>Seznam tabulek</i>	<i>44</i>
	<i>Seznam obrázků</i>	<i>44</i>
	<i>Seznam grafů</i>	<i>44</i>
	Přílohy	46
	Použitá literatura	51

1 Úvod

Česká republika je charakteristická poměrně velkým počtem malých obcí, v roce 2007 jich bylo 6 249 (dle ČSÚ). Malé obce, nacházející se převážně ve venkovských oblastech, mají velmi malé příjmy a jejich daňová autonomie je nízká. Za účelem zvýšení finanční prosperity, ochrany a prosazování společných zájmů se obce navzájem sdružují a vznikají dobrovolné svazky obcí nebo mikroregiony.

Mikroregion vzniká sdružením několika obcí za účelem dosažení společného cíle. Typickým faktorem svazku obcí je vznik z vlastní iniciativy, nikoliv tím, že to udává nějaký zákon nebo že je to příkaz nadřízeného orgánu. Obce mezi sebou spolupracují: na základě smlouvy o vytvoření dobrovolného svazku obcí podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, na základě smlouvy uzavřené ke splnění konkrétního úkolu, nebo zakládáním právnických osob podle Obchodního zákoníku dvěma nebo více obcemi.

Toto téma považuji za velice aktuální a zajímavé vzhledem ke změnám v rozpočtovém určení daní v posledních letech a aktuální novelizaci zákona o rozpočtovém určení daní platné od letošního roku (1. 1. 2008). Vzhledem k tomu, že daňové příjmy tvoří zhruba polovinu příjmů obcí (asi 60 %) a do určité míry ovlivňují jejich finanční stabilitu, se budu zabývat právě těmito daněmi.

Cílem této práce je vymezit daňové příjmy v Mikroregionu Novobydžovsko, porovnat daňové výnosy z těchto příjmů mezi jednotlivými obcemi tohoto mikroregionu a jak se změny v rozpočtovém určení daní promítnou do objemu a významu daňových příjmů.

Tato bakalářská práce je rozdělena do tří částí. První část pojednává o příjmech obecního rozpočtu a jejich členění. Dále je zde uvedena podrobná charakteristika a výčet daňových příjmů, dále popisuje zákon o rozpočtovém určení daní. V druhé části je uvedena charakteristika Mikroregionu Novobydžovsko, na který jsem zpracovávala tuto bakalářskou práci. Třetí část se zabývá komparací daňové výtěžnosti Mikroregionu Novobydžovsko. Zde provedu rozdělení obcí do skupin podle hustoty zalidnění na 1 km² a zhodnotím daňovou výtěžnost tohoto mikroregionu.

2 Příjmy obecních rozpočtů ČR

Municipální rozpočty jsou důležitým článkem v soustavě veřejných rozpočtů ve vyspělých zemích.

Municipální rozpočet tedy decentralizovaný peněžní fond a jako takový je nástrojem:

- 1) prosazením lokálních zájmů a preferencí místního obyvatelstva (dané lokality),
- 2) financování potřeb veřejné ekonomiky na municipální úrovni,
- 3) realizace koncepce místní územní samosprávy¹.

Municipální rozpočet je současně bilancí, která dává do souladu očekávané příjmy a výdaje a musí být vždy vyrovnaná.

Příjmy obcí závazně třídí rozpočtová skladba. Příjmy obecních rozpočtů by měly být dostatečně výnosné, pokud možno rovnoměrně rozloženy, plánovatelné a obecně nenáročné.

V poslední době roste tendence posilovat příjmy obecních rozpočtů (o jejichž struktuře a objemu může rozhodovat obec nezávisle na státu). Růst nenávratných příjmů umožňuje zvyšovat míru finanční soběstačnosti obcí, ale objem a struktura nenávratných příjmů je mezi obcemi a regiony různá.

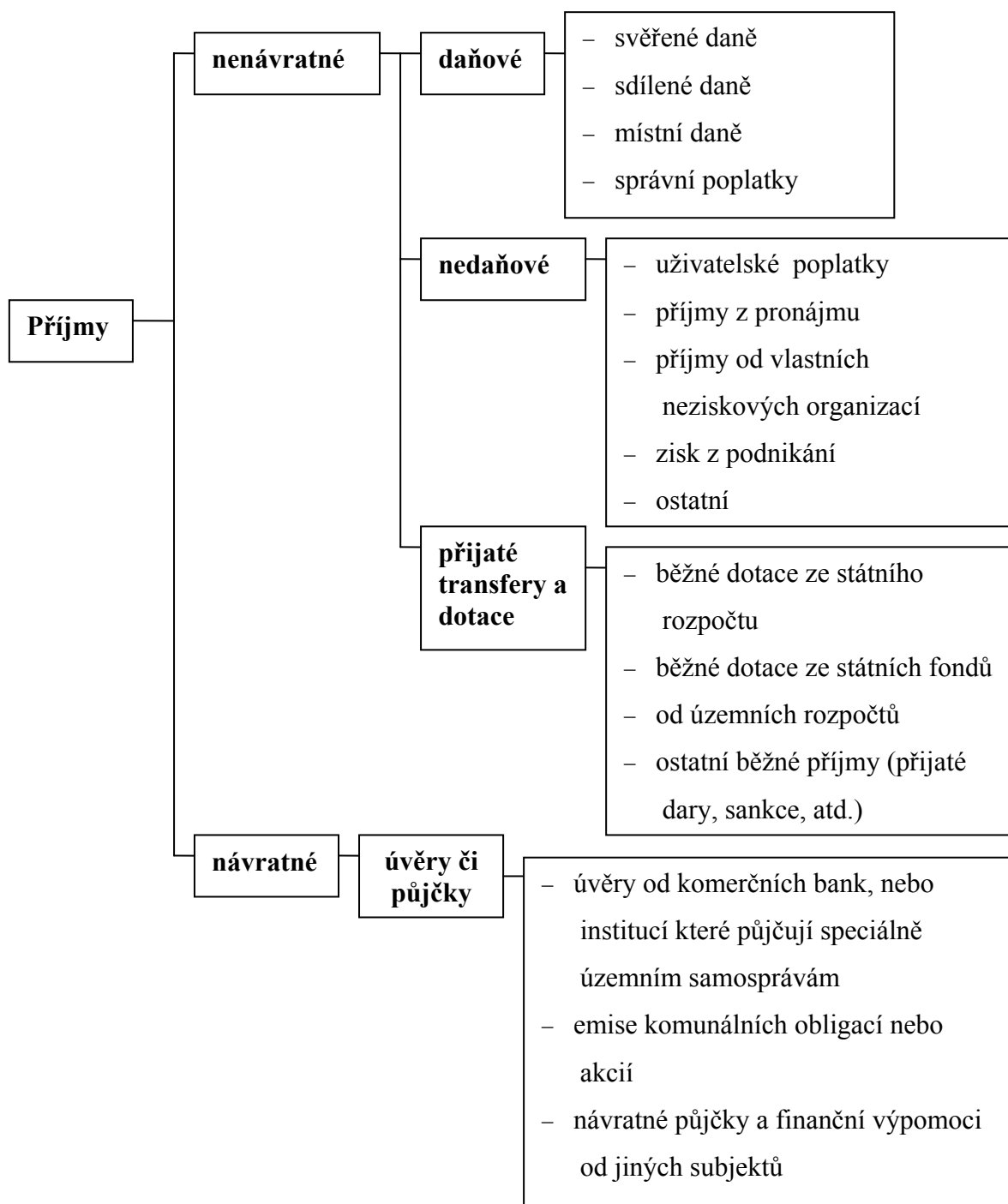
2.1 Členění příjmů

Příjmy můžeme rozdělit na čtyři zdroje příjmů územních rozpočtů: daňové příjmy, nedaňové příjmy, přijaté transfery a dotace a úvěry či půjčky. Příjmy lze dělit také podle příjmů z přerozdělovacích procesů, a to na návratné a nenávratné. Do návratných příjmů lze zahrnout úvěry a půjčky, které je obec povinna za určitých podmínek splatit a do nenávratných příjmů, které tvoří největší část příjmů územních rozpočtů, se řadí daňové a nedaňové příjmy, přijaté transfery a dotace. Rozčlenění těchto skupin znázorňuje graf č. 2.1 *Členění příjmů*.

---

¹ Peková, J. *Finance územní samosprávy – územní aspekty veřejných financí*, Praha: Victoria Publishing, 1995, s. 63.

Obr. č. 2.1: Členění příjmů

Pramen: vlastní zpracování

2.2 Daňové příjmy

2.2.1 Definice daně, funkce daní a třídění daní

2.2.1.1 Definice daně

Daň je definována jako povinná, nenávratná, zákonem určená platba do veřejného rozpočtu. Je to platba neúčelová a neekvivalentní. Daň se pravidelně opakuje v časových intervalech (např. každoroční placení daně z příjmů), nebo je nepravidelná a platí se za určitých okolností (např. při každém převodu nemovitosti)².

Poplatek je peněžním ekvivalentem za služby poskytované veřejným sektorem. Jako takový je účelový, dobrovolný, nepravidelný a nenávratný.

Poplatkem je například poplatek za vystavení pasu, za povolení k podnikání apod. Místní poplatky do rozpočtů obcí (např. poplatek ze psa, poplatek z prodeje alkoholických nápojů, poplatek za lázeňský a rekreační pobyt), placené u nás, však nejsou poplatky v pravém slova smyslu. Mají všechny atributy místních daní a v jiných zemích se také nazývají místními daněmi.

Jak uvádí K. Kubátová jasná hranice mezi daní a poplatkem v praxi neexistuje. Např. daň silniční (má částečně charakter poplatku za užívání dálnic), daň z nemovitostí (poplatek za užívání místní infrastruktury), poplatky z prodejů (daň z podnikání), ze psů (daň ze psa, anebo poplatek za znečišťování?), za vystavení pasu (poplatek za službu, anebo daň z cestování?) atd.

Roztřídění příjmů veřejných rozpočtů na daně a poplatky s uvedením příkladů udává tabulka č. 2.1 *Daně a poplatky*.

---

² Kubátová, K. *Daňová teorie a politika*, Praha: ASPI, 2006, s. 16.

Tabulka č. 2.1: Daně a poplatky

daň	poplatek
povinná, nenávratná, zákonem určená, neúčelová, neekvivalentní, pravidelná	dobrovolný, nenávratný, účelový, ekvivalentní, nepravidelný
daně: důchodové ³ , spotřební, z přidané hodnoty, majetkové atd.	poplatek za vystavení pasu
příspěvky na sociální zabezpečení	správní poplatky atd.
příspěvky za zdravotní pojištění	
cla	
místní daně v ČR	
dávky (dávky z majetku po 1. světové válce v ČSR)	

Pramen: Kubátová, K. *Daňová teorie a politika*, Praha: ASPI, 2006, s. 18.

2.2.1.2 Funkce daní

Daně mají **funkci alokační** (používá se, když je trh neefektivní v alokaci zdrojů), **funkci redistribuční** (přesouvá se část důchodů a bohatství směrem od bohatších k chudším) a **funkci stabilizační** (zmírňuje cyklické výkyvy v ekonomice, aby zajistila dostatečnou zaměstnanost a cenovou stabilitu).

Nejdůležitější funkcí daní je tzv. **fiskální funkce** (získává finanční prostředky do veřejných rozpočtů, z nichž jsou financovány veřejné výdaje).

2.2.1.3 Třídění daní

Daně lze třídit podle různých hledisek⁴. Jedno z nejzákladnějších rozlišení je třídění **podle dopadu**, které dělíme na přímé a nepřímé daně. **Přímé daně** platí poplatník ze svého důchodu a nemůže je převést na jiný subjekt. Jde především o daně důchodové a majetkové daně. **Nepřímé daně** se neplatí z vlastního důchodu, ale přenáší se na jiný subjekt. Řadí se mezi ně

³ daně z příjmů (fyzických a právnických osob)

⁴ viz Kubátová, K. *Daňová teorie a politika*, Praha: ASPI, 2006, s. 19-23.

daň ze spotřeby a obrátů, daň z přidané hodnoty a cla. Více viz následující tabulka.

Tabulka č. 2.2: Daně přímé a nepřímé

Daně nepřímé	Daně přímé	Daně, o kterých se nemluví jako o přímých nebo o nepřímých
poplatník je platí na úkor svého důchodu a nepřenáší je na jiný subjekt	plátce daň sice odvádí, ale nesnižuje se mu tím jeho vlastní důchod, daň je přenesena na jiný subjekt	jedná se o daně, které jsou často označovány jako nedaňové platby
daně důchodové	daně z obrátu, daň z přidané hodnoty	příspěvky na sociální pojištění
daně majetkové	daně spotřební	příspěvky na zdravotní pojištění
(příspěvky na sociální a zdravotní pojištění placené zaměstnanci a osobami samostatně výdělečně činnými)	cla (příspěvky na sociální pojištění a příspěvky na zdravotní pojištění placené zaměstnavateli)	místní poplatky v ČR
daň silniční		

Pramen: Kubátová, K. *Daňová teorie a politika*, Praha: ASPI, 2006, s. 21.

Dalším tříděním rozlišujeme daně **podle objektu** na daně z důchodů (příjmů), daně ze spotřeby a daně z majetku.

Podle veličiny z níž se daň platí, třídíme daně na běžné a kapitálové. Kapitálové daně jsou daně uložené na stavovou veličinu (množství zboží na skladě, stav nemovitého majetku, množství peněz na účtu). Jsou to daně z majetku, daně dědické a darovací. Běžné daně jsou daně uložené na tokovou veličinu (rok, měsíc,...). Tokovou veličinou je důchod, produkt, spotřeba, přidaná hodnota apod. Jsou to především daně důchodové, spotřební, daň z přidané hodnoty a daně z kapitálových výnosů.

Dále daně můžeme třídit **podle adresnosti** na osobní a in rem (= na věc). Osobní daně zohledňují poplatníkovi platební schopnost, jde např. o daně důchodové placené fyzickými osobami. Daně in rem nezohledňují poplatníkovu platební schopnost, jde o daně spotřební,

daň z přidané hodnoty, daně výnosové, ale také daně důchodové placené právnickými osobami a daně majetkové.

Daně lze rozdělit i **podle druhu sazby** na stanovené bez vztahu ke zdaňovanému základu, specifické a ad valorem (= k hodnotě). Daněmi bez vztahu jsou daně paušální, specifickými daněmi jsou daně spotřební, daně pozemkové a domovní a daněmi ad valorem jsou daně z přidané hodnoty, daně obrátové, důchodové nebo daň výnosová.

Posledním tříděním je rozdělení **podle daňového určení** na daně státní, municipální, daně vyšších územních celků a daně svěřené.

2.2.2 Daňové příjmy obcí

Daňové příjmy obcí mohou mít formu lokálních (obecních, regionálních daní), formu sdílených daní, svěřených daní nebo daní vybíraných vedle ústředních daní. U obecních či regionálních daní se obec samostatně rozhoduje o daňové základně, sazbách a osvobození od daně. Často je obec odpovědná i za správu a výběr těchto daní. Obecní daní jsou většinou místní poplatky.

V České republice daňové příjmy tvoří zhruba polovinu celkových příjmů obcí (téměř 60 %) a do určité míry ovlivňují jejich finanční stabilitu. Jsou tvořeny sdílenými daněmi, které představují významnější část, a svěřenými daněmi. Právní úprava daňových příjmů krajů a obcí je uvedena *v zákoně č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům, ve znění pozdějších předpisů* (zákon o rozpočtovém určení daní) a *vyhláškou č. 392/2007 Sb., o podílu jednotlivých obcí na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů*.

V ČR se daňové příjmy (i ty, u kterých obce nemají žádnou nebo minimální pravomoc ovlivňovat konstrukci daně a tím vlastně i daňový výnos) začleňují do skupiny nenávratných příjmů. Většinou platí, že čím menší je obec, tím větší je podíl daňových příjmů na celkových příjmech. V minulých letech se v ČR hledalo optimální rozpočtové určení daní v návaznosti se zvyšováním míry soběstačnosti rozpočtů obcí. Výsledkem bylo vymezení daňových příjmů, které plynou do rozpočtu obce, na další optimalizaci daňového určení se však stále pracuje.

Svěřené daně (výlučné neboli rozpočtově určené daně) jsou daně, které jsou vybírány podle celostátně platných daňových zákonů (rozpočtových pravidel nebo finančního zákona), kde je uvedeno které daně plynou do rozpočtů obcí nebo regionů. Typickým příkladem je daň z nemovitostí a část daně z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti a podnikání.

Sdílené daně jsou daně, kdy se stanoví podíl celostátně vybíraných daní, který bude příjmem obce. Sdílenou daní jsou daně důchodového typu, majetkové daně nebo daň z přidané hodnoty. Podíly na výnosu sdílených daní se určují jednotlivým obcím většinou podle podílu počtu obyvatel obce a podle velikostních koeficientů. Sdílené daně snižují nerovnosti v daňovém výnosu mezi jednotlivými úrovněmi samospráv.

Daňová pravomoc související s daňovým určením určuje kdo daň vybírá a spravuje, kdo ovlivňuje předmět daně, způsob výpočtu základu daně, sazby daně atd. Obec má velmi omezenou daňovou pravomoc, kterou jí vymezuje zákon. Větší daňovou pravomoc mají obce u místních daní, kterou stanoví zákon (v ČR soustavu místních poplatků stanovuje zákon o místních poplatcích).

Příjmem rozpočtů obcí jsou majetkové daně, jsou to daně každoročně se opakující a jsou proto pravidelným a stabilním příjmem. Nejvýnosnějšími daněmi jsou však daně z příjmů, kde se využívá podíl na celostátním výnosu těchto daní – jsou to sdílené daně. U spotřebních daní je daňový výnos většinou nerovnoměrně rozložen a proto vznikají rozdíly v míře finanční soběstačnosti obcí.

2.3 Vymezení daňových příjmů obcí v ČR

Od 1. 1. 1993, vzniku samostatné České republiky, došlo k výrazné změně daňových příjmů ve prospěch obcí v souvislosti se změnou zákona č. 212/1992 Sb., o soustavě daní a výraznou změnou daňového určení.

Do rozpočtu obcí plyne od r. 1993 celý výnos daně z nemovitostí jako svěřená daň. Do rozpočtu obcí plyne také podíl daně z příjmů (fyzických a právnických osob), která se tak stala typickou sdílenou daní. Od roku 2001 přibyla ke sdílené dani z příjmů i daň z přidané hodnoty. Tradičním příjmem obcí jsou místní poplatky, které upravuje zákon o místních poplatcích. Tyto poplatky si obce spravují a vybírají samy. Mezi daňové příjmy patří podle platné rozpočtové skladby i správní a sankční poplatky.

Daňové příjmy jsou důležitým faktorem obecních rozpočtů. Vývoj daňových příjmů v letech 2001 – 2005 znázorňuje tabulka č. 2.3. Z tabulky můžeme vyčíst, že daňové příjmy mají neustále se zvyšující tendenci.

Tabulka č. 2.3: Vývoj daňových příjmů obcí v letech 2001 - 2005

Ukazatel	2001		2002		2003		2004		2005	
	mld. Kč	%	mld. Kč	%	mld. Kč	%	mld. Kč	%	mld. Kč	%
Daň z příjmů fyzických osob	25,8	29,1	29,2	29,3	31,1	29,0	34,4	29,6	36,5	28,3
z toho:										
ze závislé činnosti	16,5	18,6	18,0	18,1	19,7	18,4	21,5	18,5	23,0	17,8
- sdílená část 1,5 %	-	-	1,3	1,3	1,4	1,3	1,5	1,3	1,7	1,3
ze samostatné činnosti	8,0	9,0	8,6	8,6	8,8	8,2	9,9	8,5	10,5	8,1
z kapitálových výnosů	1,3	1,5	1,3	1,3	1,2	1,1	1,5	1,3	1,3	1,0
Daň z příjmů právnických osob	23,2	26,1	25,9	26,0	28,4	26,4	30,6	26,4	33,0	25,6
z toho: sdílená	17,4	19,6	20,6	20,7	22,5	20,9	24,6	21,2	27,4	21,3
placená obcemi	5,8	6,5	5,3	5,3	5,9	5,5	6,0	5,2	5,6	4,3
Daň z nemovitostí	4,6	5,2	4,6	4,6	4,8	4,5	4,9	4,2	5,0	3,9
DPH	29,8	33,6	31,8	23,0	33,9	31,5	36,2	31,2	43,2	33,5
správní poplatky, místní a ostatní poplatky	5,4	6,1	8,0	8,0	9,3	8,7	9,8	8,5	11,3	8,8
Daňové příjmy celkem	88,8	100,0	99,5	100,0	107,5	100,0	116,1	100,0	128,9	100,0

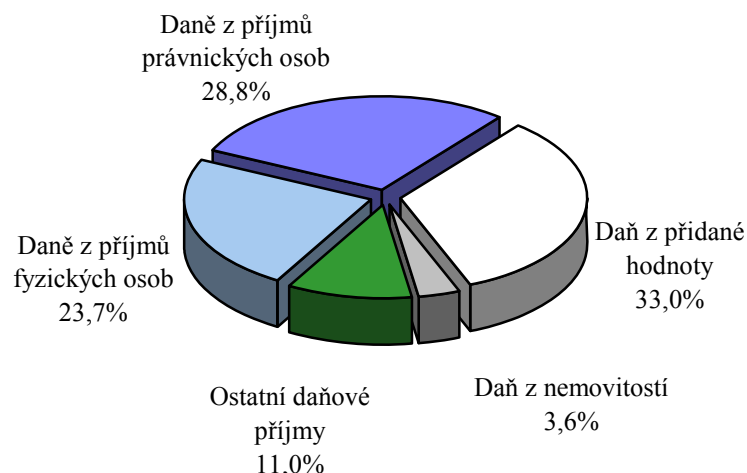
Pramen: Provazníková, R. *Financování měst, obcí a regionů: Teorie a praxe*. Praha: Grada, 2007, s. 127.

Jak jsem již uvedla výše strukturu daňových příjmů tvoří daně z příjmů (fyzických a právnických osob), daň z nemovitostí, daň z přidané hodnoty a ostatní daňové příjmy, do kterých můžeme zahrnout místní poplatky, správní a sankční poplatky. Přehled daňových příjmů a jejich procentní podíl na celkových daňových příjmech obcí za 1. pololetí roku 2007 ukazuje graf č. 2.1.

Porovnání daňových příjmů obcí a DSO za 1. pololetí v roce 2006 a 2007 ukazuje tabulka č. 2.4.

Graf č. 2.1: Přehled daňových příjmů obcí včetně DSO k 30. 6. 2007

Pramen: MFČR (http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/PPSR_2007Q2_III_pdf.pdf)

Tabulka č. 2.4: Porovnání daňových příjmů obcí a DSO za 1. pololetí 2006 a 2007

(v mil. Kč)

Ukazatel	Skutečnost k 30.6.2006	Rozpočet 2007		Skutečnost k 30.6.2007	% plnění	Index 07/06
		schválený	po změnách			
Daně z příjmů fyzických osob	15 741,2	36 500,0	36 500,0	16 978,5	46,5	107,9
Daně z příjmů právnických osob	17 746,6	37 600,0	37 600,0	20 583,2	54,7	116,0
Daň z přidané hodnoty	22 455,0	48 500,0	48 500,0	23 605,8	48,7	105,1
Daně a poplatky z vybraných činností a služeb	7 025,8	11 100,0	11 100,0	7 843,5	70,7	111,6
Daň z nemovitostí	1 821,9	5 400,0	5 400,0	2 564,3	47,5	140,7
Ostatní daňové příjmy	4,0			1,9		47,5
Daňové příjmy celkem	64 795,0	139 100,0	139 100,0	71 579,1	51,5	110,5

Pramen: MFČR a vlastní zpracování

2.3.1 Majetkové daně

Majetkové daně jsou jednou z nejstarších forem daní. Byly využívány v různých formách už ve starověkém Římě a Egyptě. V té době se zabavoval nejen majetek, ale i lidé (otroci). Využívaly se i ve středověku, v některých zemích zejména z movitého majetku. K jejich

obecnějšímu a systematictějšímu využívání došlo až v 19. století. Majetkové daně se staly rozhodujícím a výnosným daňovým příjmem.

Majetkové daně představují zdanění bohatství. Nerespektují důchodovou situaci, tedy schopnost poplatníka platit daň. Některé země to řeší např. úlevou na dani, odkladem od placení daně apod. Úlevy na dani vyplývající ze zákona, nebo je v pravomoci obce je udělit, se používají např. u invalidů, důchodců, poplatníků s nízkým příjmem, z početných domácností. Jsou poskytovány spíše ojediněle, protože úlevy a výjimky ze zdanění snižují daňový výnos.

Majetkové daně spolu s důchodovými daněmi tvoří skupinu tzv. přímých daní. Předmětem těchto daní je majetek ve vlastnictví fyzických či právnických osob. Jmenovitě se jedná o daň z nemovitostí, daň dědickou, daň darovací a daň z převodu nemovitostí⁵. Někdy se mezi majetkové daně zahrnuje i daň silniční, která ale není typickou majetkovou daní⁶.

V daňové teorii (v literatuře viz např. Peková, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*, Praha: Management Press, 2004, s. 257) jsou majetkové daně předmětem mnoha diskuzí. Týká se to oblastí, které argumentují pro a proti zdaňování bohatství, co zdanit, jak vypočítat základ daně a jaké daňové sazby použít.

Majetkové daně představují⁷ **cenu za ochranu majetku**. Zpravidla se diferencovaně přistupuje ke zdanění movitého a nemovitého majetku. Považují se za **stabilní příjem** obecních rozpočtů. Jsou využívány z fiskálních důvodů. Majetkové daně jsou **nástrojem ke snížení koncentrace majetku** a tím i z části nerovnosti mezi subjekty, jsou nástrojem redistribuce bohatství. Zpravidla se využívají progresivní daňové sazby. Majetkové daně jsou „**cenou služeb**“, kterou určitý majetek poskytuje, např. ve formě implicitního příjmu (např. vlastník domu, ve kterém bydlí nemusí platit nájem). Dále představují **poplatek za služby**, za veřejné statky (veřejné osvětlení, vodovod, kanalizace, výstavba komunikací apod.), které umožňují lépe využívat soukromý majetek a často působí na zhodnocení tohoto majetku. Jinou argumentací je, že **vlastnictví majetku je považováno za druh zboží dlouhodobé spotřeby** a je nutno jej zdanit. Majetkové daně představují **cenu za výhodné postavení a ekonomické příležitosti** (např. možnost využít majetek jako zástavu na úvěr atd.).

---

⁵ Daň dědickou, daň darovací a daň z převodu nemovitostí upravuje zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů. V současné době tyto daně plynou do státního rozpočtu.

⁶ není příjmem obecních rozpočtů

⁷ viz Provozníková, R. *Financování měst, obcí a regionů: Teorie a praxe*. Praha: Grada, 2007, s. 79 nebo Peková, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*, Praha: Management Press, 2004, s. 257 – 258.

Určují zdanění příjmů, které nebyly zdaněny daní z příjmů v důsledku daňových úniků, nelegálních příjmů apod. a byly použity na pořízení nemovitosti.

Předmětem zdanění majetku ve vlastnictví je nejčastěji nemovitý majetek (půda, budovy a stavby), v některých zemích i hmotný majetek nebo hmotná podnikatelská aktiva (stroje apod.). Předmětem zdanění nabytí majetku je movitý i nemovitý majetek, včetně finančního majetku.

Od majetkových daní je osvobozen majetek ve vlastnictví státu a obcí, půda zastavěná komunikacemi a železnicí, budovy sloužící k sociálním, náboženským, vzdělávacím, kulturním účelům apod.

2.3.1.1 Daň z nemovitostí

Daň z nemovitostí upravuje zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů. Je to přímá daň, jejíž výnos⁸ náleží do rozpočtu té obce, v jejímž katastrálním území se nemovitost nachází. Skládá se z daně z pozemků a ze staveb. Základem daně ze staveb je výměra zastavěné plochy a počet podlaží, základem daně z pozemků je výměra v m² a liší se podle druhu pozemku.

Daň z nemovitostí je jedinou svěřenou daní, tedy obcím plyne celý výnos z této daně. Daň z nemovitostí je pro obce málo výnosná a na celkových příjmech představuje malý podíl, přesto její důležitost spočívá v dlouhodobě stabilním daňovém výnosu. Obec má právo rozhodnout (obecně závaznou vyhláškou) o použití daňového korekčního koeficientu u obytných budov a stavebních pozemků až o tři kategorie nižším a jednu kategorii vyšším, než odpovídá jejímu počtu obyvatel.

Od roku 2009 platí změna zákona o dani z nemovitostí⁹, kde jsou od daně osvobozeny pozemky orné půdy, chmelnice, vinice, ovocné sady a trvalé travní porosty. Změní se také velikostní koeficienty – pro malé obce se ruší koeficient do 300 a 600 obyvatel a zavádí se nově koeficient 1,0 pro obce do 1000 obyvatel. Nově vzniká místní koeficient, kdy obec může stanovit obecně závaznou vyhláškou jeden místní koeficient ve výši 2, 3, 4 nebo 5.

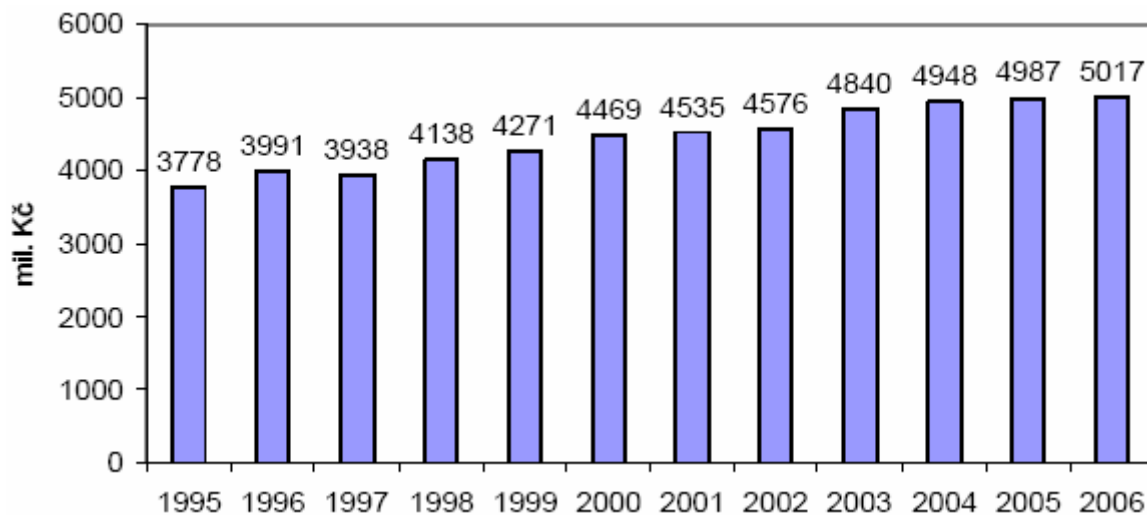
---

⁸ podle § 4 odst. 1 písm. a) zákona o rozpočtovém určení daní

⁹ zákon č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů

Současný stav daně z nemovitostí lze hodnotit jako výnosný spíše pro občany než pro obce.

Graf č. 2.2: Výnos daně z nemovitostí v ČR 1995 – 2006

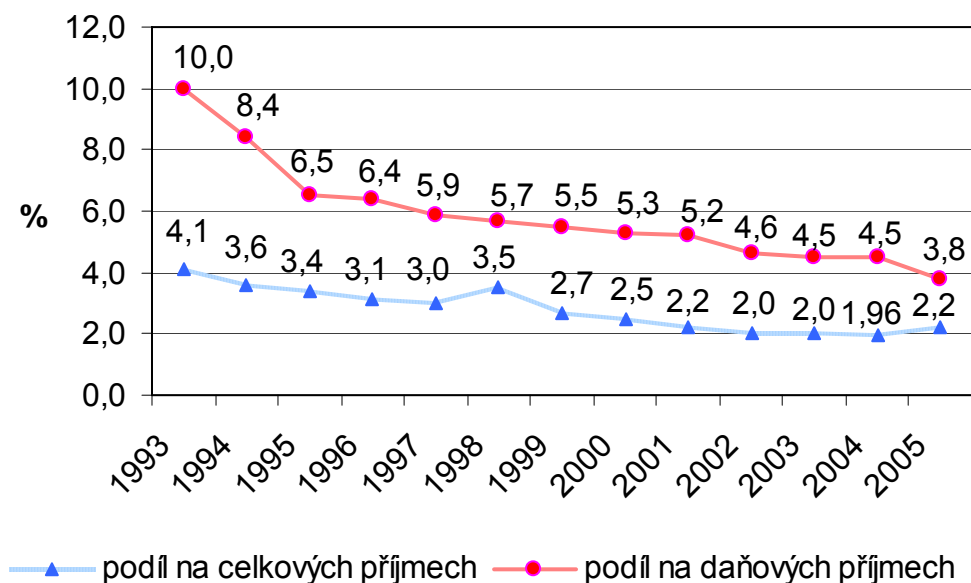

Pramen: Česká daňová správa, Láchová, L. (http://kvf.vse.cz/storage/1180452727_sb_lachova.pdf)

Podle hodnocení České daňové správy se na výnosu daně z nemovitostí pozitivně projevila novela zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí.

Podíl daně z nemovitostí má klesající tendenci na celkových i daňových příjmech obcí, toto znázorňuje graf č. 2.3.

Graf č. 2.3: Podíl daně z nemovitostí na celkových a daňových příjmech obcí

Pramen: Provaníková, R. *Financování měst, obcí a regionů: Teorie a praxe*. Praha: Grada, 2007, s. 117.

2.3.2 Daň z příjmů

V České republice plyne do rozpočtu obcí podíl na výnosu daně z příjmů fyzických osob a podíl na výnosu daně z právnických osob¹⁰. Když je poplatníkem daně z příjmů právnických osob obec, pak je tato daň považována za daň svěřenou a plyne celá do rozpočtu obce.

Daňový výnos u daně z příjmů se do rozpočtu obcí rozděloval od r. 1993 podle podílu obyvatel obce na celookresním (celostátním) počtu obyvatel. Daň z příjmů je typickou sdílenou daní.

2.3.2.1 Daň z příjmů fyzických osob

Daň z příjmů fyzických osob je univerzální typ individuální důchodové daně. Předmětem daně jsou všechny druhy příjmů (včetně příjmů kapitálové povahy, peněžní i nepeněžní příjmy). Výše daně je závislá na velikosti základu daně (příjmu poplatníka) a na sazbě daně.

¹⁰ více zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

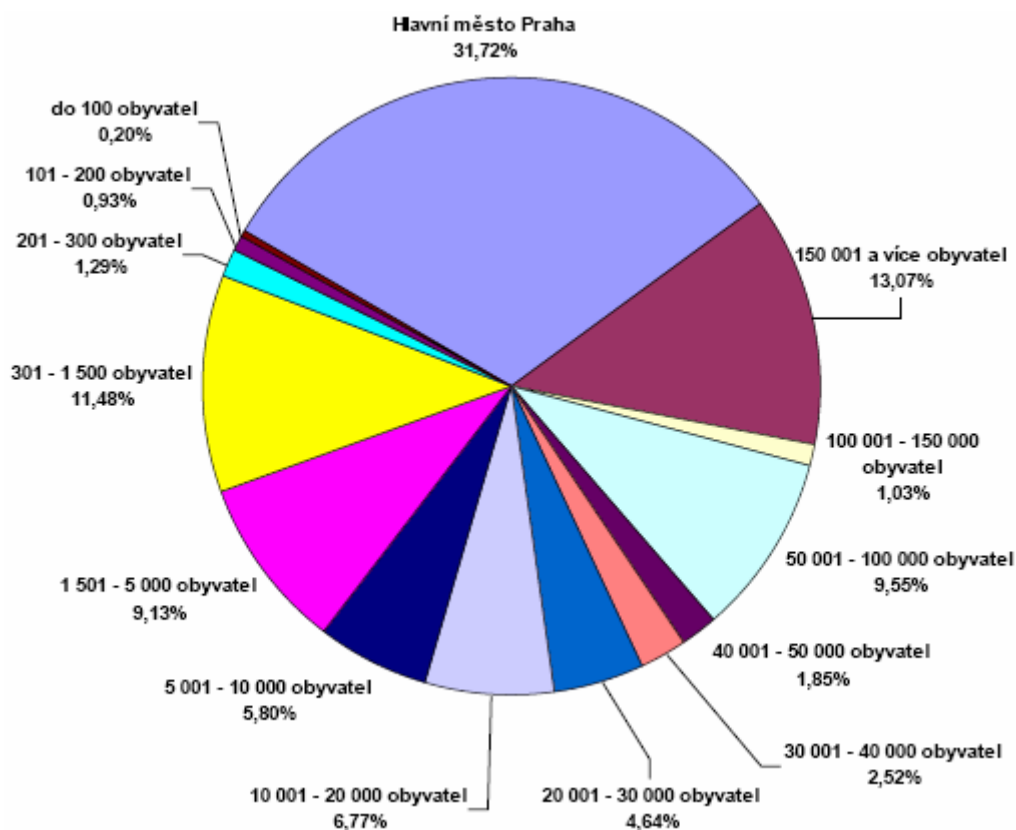
U této daně se využívají klouzavě progresivní sazby daně.

2.3.2.2 Daň z příjmů právnických osob

Tato daň je od roku 1994 celá příjmem obcí, v případech kdy je poplatníkem sama obec. V ostatních případech je daň z příjmů právnických osob od roku 1996 příjmem obcí podíl na celostátním výnosu. U této daně se využívají proporcionální daňové sazby a používá se jedna lineární sazba daně, ale v posledních letech je tato lineární sazba postupně snižována.

Rozčlenění daňových příjmů dle velikostních kategorií obcí ukazuje graf č. 2.4. Největší daňové příjmy má hlavní město Praha (31,72 % z celkových daňových příjmů obcí v ČR), dále následují města Brno, Ostrava, Plzeň, které patří do kategorie 150 001 a více obyvatel (13,07 %), kategorie 301 – 1 500 obyvatel s celkovým počtem obcí 2 888 zabírá 11,48 % z celkových daňových příjmů obcí v ČR. Naopak nejmenší daňové příjmy (0,20 %) má kategorie do 100 obyvatel, tj. 539 obcí.

Graf č. 2.4: Daňové příjmy dle velikostních kategorií obcí v roce 2007

Pramen: Prezentace stínového ministra pro místní rozvoj Mgr. Radko Martínka
 (http://www.triada.cz/dmo/files/prezentace/29/cssd_martinek.pdf)

2.3.3 RUD (Ro rozpočtové určení daní) od roku 2008

Výnosy daní, které se rozdělují obcím, jsou stanoveny zákonem RUD¹¹. Rozpočtové určení daní prošlo v minulosti několika vývoji a změnami, v současné době je od 1. 1. 2008 platná novelizace zákona o RUD.

Novela zákona RUD má odstranit problematické oblasti, především nerovnoměrné rozdělení daňového výnosu na obyvatele mezi obcemi. Rozdíl v příjmu mezi nejmenšími a největšími obcemi byl v roce 2007 značný. Hl. město Praha získala 6,5násobek příjmů na obyvatele na rozdíl od obcí do 100 obyvatel.

¹¹ Zákon č. 243/2000 Sb. o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní)

Nové je tedy to, že se zvýšil podíl obcí na sdílených daních z 20,59 % na **21,4 %** (o 4,6 mld. Kč více). Zavedly se nová kritéria pro přerozdělení podílu obcí na sdílených daních (**celková výměra obce – váha 3 %**, **prostý počet obyvatel obce – váha 3 %**, **počet obyvatel obce upravený koeficientem velikostních kategorií obcí – váha 94 %**). **Zrušily se skokové přechody** (byl to největší nedostatek – obce uplácely obyvatele kvůli změně trvalého bydliště, aby dosáhli vyšší velikostní kategorie a tím by měly vyšší příjmy) a zavedly se **postupné přechody** mezi velikostními kategoriemi obcí. Snížil se počet **velikostních kategorií obcí** ze 14 na 4. Ze systému jsou vyjmuty 4 největší města Praha, Brno, Ostrava, Plzeň a platí pro ně speciální přepočítávací koeficienty (jejich výnos zůstává přibližně stejný). Nově by se koeficienty násobila pouze ta část počtu obyvatel, která spadá do příslušného intervalu počtem obyvatel. Výnosy na obyvatele se tak nezvětšují s rostoucím počtem obyvatel skokově, ale postupně. Na tomto řešení prodělá 21 obcí, u 20 obcí se bude jednat o propady do 1 %, u Olomouce bude propad 12 % (tj. 149,6 mil. Kč)¹².

Zhodnocení průměrných daňových příjmů na obyvatele dle velikostních kategorií za rok 2007 a nastínění průměrných daňových příjmů za rok 2008 ukazuje následující tabulka č. 2.5. Tabulka ukazuje, že všechny obce si polepší, nepolepší si pouze obce od 100 001 do 150 000 obyvatel (jediný Olomouc spadá to této kategorie). Malé obce, zejména obce do 100 obyvatel, si výrazně polepší.

Tabulka č. 2.5: Průměrné daňové výnosy na obyvatele

Velikostní kategorie		Průměrné výnosy v tis. Kč na obyvatele		Model 2008 / Model 2007		
Od	Do	2008	2007	Průměr v %	Minimum v %	Maximum v %
0	100	9,6	4,8	202,6	134,3	1579,2
101	200	8,4	6,2	137,3	107,8	658,6
201	300	8,0	6,5	124,0	102,0	457,2
301	1 500	7,6	6,7	113,3	99,3	274,2
1 501	5 000	7,3	6,8	106,5	100,0	160,3
5 001	10 000	7,6	7,0	107,1	99,1	117,0
10 001	20 000	8,3	8,0	102,4	99,1	106,0
20 001	30 000	8,5	8,1	104,8	103,4	105,9
30 001	40 000	9,0	8,5	104,9	100,6	107,5
40 001	50 000	9,5	9,3	101,6	100,6	102,9
50 001	100 000	10,1	9,7	103,3	99,0	107,0
100 001	150 000	10,4	11,9	87,5	87,5	87,5

Pramen: KDU-ČSL (<http://www.kdu.cz/default.asp?page=510&idr=10368&IDCI=22223>)

¹² uvádí KDU-ČSL (<http://www.kdu.cz/default.asp?page=510&idr=10368&IDCI=22223>)

Přínosem novely RUD 2008 je, že zmírňuje dopad reformy veřejných financí, která by znamenala bez přijetí zákona mnohem větší dopad na obce. Je to přijatelný kompromis, na kterém se shodly všechny politické síly v Poslanecké sněmovně, Senátu a zástupci samospráv. Odstraňuje největší problémy RUD 2007.

Do budoucna se počítá s novým RUD, který by měl být platný už od roku 2009, již nyní se na Ministerstvu financí ČR schází pracovní skupina k přípravě nového zákona o RUD (tj. zástupci Ministerstva financí ČR, Ministerstva vnitra ČR, Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, samospráv a akademické obce). Ministerstvo financí zadalo zpracování analýzy, která má být základem dalšího nastavení RUD (má být zhodnocením současného financování obcí a RUD). Analýza by měla potvrdit, zda stávající systém financování územní státní správy a samosprávy odpovídá potřebám územně samosprávným celkům, případně zda je ho nutno modifikovat a jakým způsobem. Měla by se zkoumat progresivita daňových příjmů v modelu přerozdělování sdílených daní, a stanovit, zda zachovávat selektivní přístup ke čtyřem největším městům.

2.3.4 Místní a správní poplatky

Do kategorie daňových příjmů jsou v ČR zařazovány i místní a správní poplatky.

Místní poplatky mají fakultativní charakter – je na obci zda poplatek uplatní či neuplatní. Jejich výnos by měl sloužit na poskytování lokálních veřejných statků. U obcí představují jen malý podíl na celkovém objemu příjmů (do 2 %). Zákon¹³ určuje druhy místních poplatků, a to:

- *poplatek ze psů* (má regulační funkci, což lze dosáhnout vyšší sazbou)
- *poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt* (je vybírán téměř ve všech zemích, je cenou za veřejné služby, které obec poskytuje)
- *poplatek za užívání veřejného prostranství* (veřejným prostranstvím jsou tržiště, náměstí, silnice, místní komunikace, parky, veřejná zeleň a další prostory přístupné bez omezení; obec může poplatek stanovit s využitím týdenního nebo měsíčního paušálu)
- *poplatek ze vstupného*

---

¹³ zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (včetně zákona o vodách a zákona o odpadech)

- *poplatek z ubytovací kapacity* (představuje cenu za zvýšené výdaje na veřejný sektor v lázeňských městech a obcích, v místech soustředěného turistického ruchu)
- *poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst* (regulace provozu v historických částech měst nebo v některých částech lázeňských měst z důvodu zklidnění těchto částí měst, má to však i ekologické důvody)
- *poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů*¹⁴
- *poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace*¹⁵
- *poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj*

Rozhodnutí o výběru a druhu místních poplatků musí obec zveřejnit obecně závaznou vyhláškou na úřední desce.

Mezi obcemi jsou rozdíly ve výnosnosti místních poplatků, celorepublikový průměr je zkreslován výnosem místních poplatků v Praze, větší výnos mají také lázeňská města a místa se zvýšením turistického ruchu. Velmi výnosným se stal poplatek z provozu výherních hracích přístrojů.

Správní poplatky se vybírají povinně podle zákona o správních poplatcích¹⁶. Jedná se o poplatky za provedení správních úkonů jako jsou např. výpisy z matrik, vystavení dokladů (povolení stavby, povolení nosit zbraň atd.), ověření pravosti dokladů, pravosti podpisů, pravosti razítek apod. Výše správních poplatků je stanovena zákonem, resp. sazebníkem. Správní poplatky se platí zpravidla hotově, kolkovými známkami nebo bezhotovostním převodem z účtu poplatníka.

Příjem z obou typů poplatků je těsně svázán s územím obce, jsou příjmem obce a představují úhradu za určité veřejné služby prováděné obcí. Jejich výnos v rozpočtech obcí v ČR je malý.

---

¹⁴ podle zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů

¹⁵ podle zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu

¹⁶ zákon č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

3 Mikroregion Novobydžovsko

Obr. č. 3.1: Královéhradecký kraj a Mikroregion Novobydžovsko

Zdroj: <http://www.novy-bydzov.advice.cz/info-main/7-mikroregion-novobydzovsko.html>

Svazek obcí Mikroregion Novobydžovsko vznikl podle § 49 zákona 128/2000 Sb., o obcích. Mikroregion Novobydžovsko je právnickou osobou a je založený na ustavujícím jednání dne 17. 10. 2001.

Mikroregion se skládá z 19 obcí v severozápadní části okresu Hradec Králové s hustotou osídlení 85 obyvatel na km², který vznikl v r. 1999 jako volné sdružení obcí. Od r. 2001 má právní subjektivitu. Svým vymezením odpovídá správnímu obvodu pověřeného obecního úřadu Nový Bydžov.

Členské obce mikroregionu zaujímají rozlohu 179 km². Podle statistik Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2001 zde žije přibližně 15 000 obyvatel. Největší obcí mikroregionu a zároveň i přirozeným centrem je Nový Bydžov (cca 35 km² a 7 300 obyv.), nejmenší vesnicí je Šaplava (cca 2 km² a 120 obyv.). Těžiště osídlení mikroregionu tvoří zhruba severojižně procházející osa, na které leží tři největší obce mikroregionu - Smidary, Skřivany a Nový Bydžov. Naopak nejméně zalidněný je východní okraj území, kde se nachází většina populačně velmi malých obcí. Z hlediska EU je malou obcí obec, která má počet obyvatel menší než 2 000. V kontextu ČR je Novobydžovsko venkovským regionem, ve kterém více jak 50 % obyvatel žije ve venkovských obcích do 2 000 obyvatel (ČR cca 25 %). Přirozeným centrem mikroregionu

je město Nový Bydžov jak z hlediska hustoty osídlení, počtu obyvatel, tak i centra průmyslové výroby a veřejných služeb.

Na území mikroregionu se nachází celkem 30 památkově chráněných objektů.

Díky příznivému reliéfu patří okolí Nového Bydžova k vyhledávaným cílům cykloturistů. V blízkém okolí mikroregionu můžete nalézt i známé turistické atrakce jako zámek Hrádek u Nechanic, zámek Karlova koruna v Chlumci nad Cidlinou či památník bitvy 1866 na Chlumu¹⁷.

Obr. č. 3.2: Mapa mikroregionu Novobydžovsko

Pramen: Strategie rozvoje Mikroregionu Novobydžovsko (www.novobydzovsko.cz)

Následující tabulka nám ukazuje, které obce do mikroregionu spadají, počet obyvatel, výměru a hustotu zalidnění. Z tabulky můžeme také vyčíst, že kromě obce Kosičky, která má pověřený úřad v Hradci Králové, tak všem ostatním obcím náleží pověřený úřad v Novém Bydžově.

---

¹⁷ www.novobydzovsko.cz

Tabulka č. 3.1: Základní údaje mikroregionu Novobyžovsko

	Obec	Obyvatelé	Výměra (km ²)	Hustota zalidnění na 1 km ²	Pověřený úřad
1.	Barchov	229	5,95	38	Nový Bydžov
2.	Hlušice	741	11,12	67	Nový Bydžov
3.	Humburky	303	2,58	117	Nový Bydžov
4.	Kobylice	205	6,17	33	Nový Bydžov
5.	Kosičky	370	7,84	47	Hradec Králové
6.	Králíky	378	9,68	39	Nový Bydžov
7.	Myštěves	174	5,70	31	Nový Bydžov
8.	Nový Bydžov	7 150	35,24	203	Nový Bydžov
9.	Ohnišťany	313	8,82	35	Nový Bydžov
10.	Petrovice	243	9,95	24	Nový Bydžov
11.	Prasek	580	6,26	93	Nový Bydžov
12.	Skřivany	1 043	6,50	160	Nový Bydžov
13.	Sloupno	468	4,52	104	Nový Bydžov
14.	Smidary	1 511	27,98	54	Nový Bydžov
15.	Starý Bydžov	403	7,87	51	Nový Bydžov
16.	Šaplava	113	2,01	15	Nový Bydžov
17.	Vinary	470	10,78	44	Nový Bydžov
18.	Zachrašťany	174	4,40	40	Nový Bydžov
19.	Zdechovice	152	5,42	28	Nový Bydžov
	Celkem	15 020	178,79	84	

Pramen: Příloha k vyhlášce č. 392/2007 Sb., www.novobydzovsko.cz

3.1 Předmět činnosti mikroregionu

Předmětem činnosti svazku obcí je iniciovat, definovat a koordinovat strategii komplexního, hospodářského, kulturního a sociálního rozvoje mikroregionu. Zabývá se i problematikou životního prostředí, aby bylo dosaženo cíle dosažení trvalé prosperity mikroregionu jako celku. Dále se snaží o vzájemnou koordinaci a efektivní spolupráci obcí,

státní i soukromé sféry, zájmových sdružení a občanů mikroregionu. Spolupracuje při územním plánování, podporuje rozvoj malého a středního podnikání, řeší společné zájmy v oblasti dopravy, komunikací a spojů. Řeší také společné problémy bezpečnosti občanů a podporuje rozvoj cestovního ruchu.

3.2 Orgány mikroregionu

Orgány svazku obcí jsou komise pro místní rozvoj mikroregionu, předseda a 2 místopředsedové, revizní komise.

Členové Komise pro místní rozvoj mikroregionu jsou jmenováni obecním zastupitelstvem, příp. městskou radou každé členské obce. Město Nový Bydžov zastupuje 5 členů komise, každou další obec vždy 1 člen komise. Jednání komise svolává předseda. Komise rozhoduje o účetní závěrce za uplynulý rok, návrhu finančního plánu a plánu činnosti na běžný rok, výši ročního členského příspěvku, přijetí a schválení zprávy o činnosti za uplynulý rok.

Statutárním zástupcem Mikroregionu Novobydžovsko je předseda Komise pro rozvoj mikroregionu, který jedná jeho jménem, v nepřítomnosti předsedy za něj jedná jeden z místopředsedů. Předsedu a 2 místopředsedy volí Komise pro místní rozvoj mikroregionu ze svých členů, volební období je čtyřleté.

Revizní komise je 3 členná, volí ji Komise pro rozvoj mikroregionu ze svých členů, volební období je stejné s volebním obdobím předsedy a místopředsedů. Revizní komise se zabývá zpravidla kontrolní činností¹⁸.

---

¹⁸ stanovы svazku obcí Mikroregion Novobydžovsko

4 Komparace daňové výtěžnosti Mikroregionu Novobydžovsko

V této části bakalářské práce jsem obce rozdělila do 6-ti skupin podle hustoty zalidnění na 1 km². Toto rozdělení jsem zvolila proto, protože každá obec má jinou rozlohu a jiný počet obyvatel. Zajímalo mě, jaké mají obce s podobnou hustotou zalidnění daňové příjmy. V každé skupině jsem porovnávala daňový výnos za rok 2006 a 2007. Na závěr jsem provedla porovnání daňového výnosu všech obcí, které do Mikroregionu Novobydžovsko spadají.

Skupiny, intervaly hustoty zalidnění, počet obcí a průměrný počet obyvatel v daném intervalu jsou uvedeny v tabulce č. 4.1. Obce Šaplava, Petrovice a Zdechovice patří do skupiny č. 1 (interval s hustotou zalidnění 0 – 30 obyvatel na 1 km²), do druhé skupiny jsem zařadila obce Myštěves, Kobylice, Ohnišťany, Barchov, Králíky a Zachrašťany (interval s hustotou zalidnění 31 – 40 obyvatel na 1 km²), ve třetí skupině se nachází obce Vinary a Kosičky (interval s hustotou zalidnění 41 – 50 obyvatel na 1 km²), obce Starý Bydžov a Smidary patří do skupiny č. 4 (interval 51 – 60 obyvatel na 1 km²), v páté skupině se nachází obce Hlušice, Prasek, Sloupno, Humburky a Skřivany (interval 61 – 160 obyvatel na 1 km²). Největší obcí a zároveň hlavním centrem mikroregionu je Nový Bydžov, který uvádím samostatně ve skupině č. 6 (interval 161 – 210 obyvatel na 1 km²).

Tabulka č. 4.1: Hustota zalidnění na 1 km²

Skupina	Hustota zalidnění na 1 km ²	Počet obcí	Průměrný počet obyvatel
	od - do		
1.	0 – 30	3	169
2.	31 – 40	6	245
3.	41 – 50	2	420
4.	51 – 60	2	957
5.	61 – 160	5	627
6.	161 – 210	1	7150

Pramen: vlastní zpracování

4.1 Skupina č. 1

4.1.1 Popis skupiny

V této skupině se nachází 3 obce. Nejmenší obcí je **Šaplava**, jejíž celkový počet obyvatel je 113 a hustota zalidnění činí 15 obyvatel na 1 km², dále následují **Petrovice** (243 obyvatel, hustota zalidnění: 24 obyvatel na 1 km²) a **Zdechovice** s 152 obyvateli a hustotou zalidnění 28 obyvatel na 1 km². Všechny obce spadají pod správní obvod pověřeného obecního úřadu Nový Bydžov.

Všechny obce jsou napojeny na plyn a mají i vodovod. Petrovice jako jediné mají čistírnu odpadních vod a mateřskou školu. Nenajdeme zde poštu, zdravotnické zařízení, školu a ani policii. V obcích se nachází různé spolky, např. rybářské či myslivecké spolky, sbory dobrovolných hasičů a spolky tělovýchovné jednoty.

4.1.2 Daňové příjmy

Daňové příjmy obcí této skupiny tvoří více než polovinu celkových příjmů. Konkrétně u obce Šaplava to je 63 % celkových příjmů, u obce Petrovice 50,56 % a u Zdechovic 87,65 %. Vzhledem k výši daňových příjmů v obci Zdechovice jsou ostatní příjmy spíše zanedbatelné a méně významné.

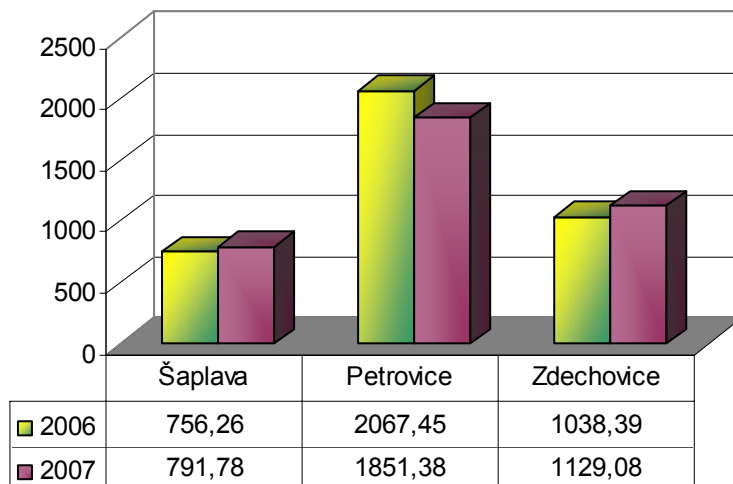
Největším daňovým příjmem u všech obcí je daň z přidané hodnoty (34,11 %), dále následuje daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků (19,42 %), daň z příjmů právnických osob (19,27 %), daň z nemovitostí (17,62 %), daň z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti (4,38 %) a daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů (0,60 %). Daňové příjmy obcí tvoří také příjmy z místních a správních poplatků (4,6 %). Do místních poplatků v této skupině řadíme poplatek ze psů (Šaplava, Petrovice), poplatek za likvidaci komunálního odpadu (Šaplava) a poplatky za uložení odpadů (Petrovice), správní poplatky v roce 2007 vybírala pouze obec Zdechovice.

Obce v roce 2007 vykazovali celkové daňové příjmy ve výši 3 772,24 tis. Kč, tj. 2,8 % z celkových daňových příjmů mikroregionu. I když obec Petrovice nemá z této skupiny

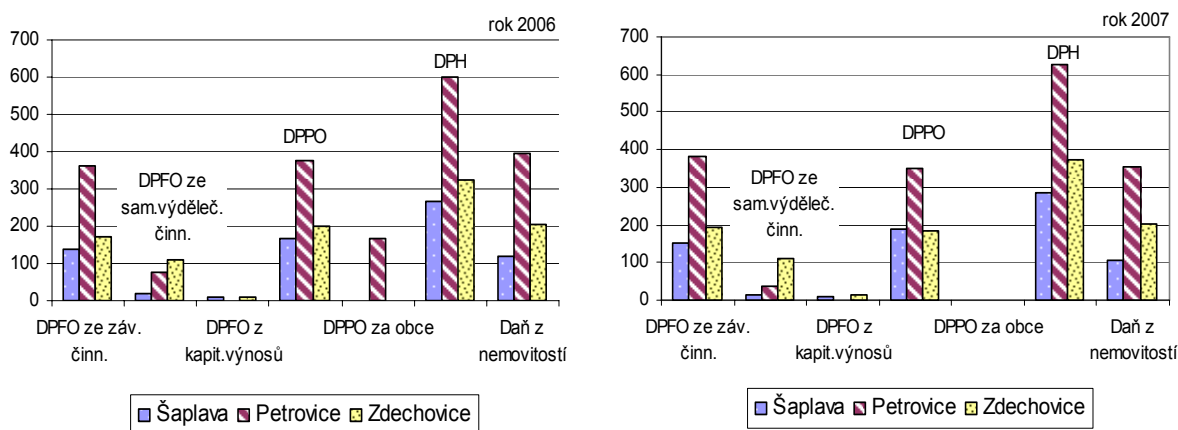
největší hustotu zalidnění na 1 km², v roce 2007 měla větší daňové příjmy než obce Zdechovice a Šaplava (viz graf č. 4.1). Obce si v daňových příjmech polepšili oproti roku 2006, obec Petrovice byla v roce 2006 poplatníkem daně z příjmů právnických osob, proto její daňové příjmy za rok 2006 byly vyšší než v roce 2007. Příjem obcí ze sdílených daní je za roky 2006 a 2007 relativně stabilní (viz graf č. 4.2).

Graf č. 4.1: Celkové daňové příjmy sk. 1 (v tis. Kč)

Pramen: vlastní zpracování, údaje z MFČR (ARIS)

Graf č. 4.2: Sdílené daně sk. 1 za rok 2006 a 2007 (v tis. Kč)

Pramen: vlastní zpracování, údaje z MFČR (ARIS)

4.2 Skupina č. 2

4.2.1 Popis skupiny

Do této skupiny jsem zařadila 6 obcí – **Myštěves** s celkovým počtem obyvatel 174 a hustotou zalidnění 31 obyvatel na 1 km², **Kobylice** s 205 obyvateli a hustotou zalidnění 33 obyvatel na 1 km², **Ohnišťany** (313 obyvatel, 35 obyvatel na 1 km²), **Barchov** (229 obyvatel, 38 obyvatel na 1 km²), **Králíky** s 378 obyvateli a hustotou zalidnění 39 obyvatel na 1 km² a poslední obcí jsou **Zachrašťany**, která má 174 obyvatel a hustota zalidnění činí 28 obyvatel na 1 km². Obce spadají pod správní obvod pověřeného obecního úřadu Nový Bydžov.

Ve všech obcích mají vodovod i plynofikaci. Ohnišťany jako jediná obec má poštu a mateřskou školu. Nenajdeme zde policii, zdravotnické zařízení a ani školu. V obcích je k dispozici různé kulturní a sportovní vyžití, např. v obci Myštěves milovníky golfu potěší golfové hřiště Queen's Park Golf Club Myštěves, v Králíkách se pro mládež v soukromém zařízení „Music Max club“ pořádají vyhlášené diskotéky. V obcích se nachází různé spolky, např. spolky tělovýchovné jednoty, sbory dobrovolných hasičů, rybářský spolek nebo myslivecké sdružení. Obce mají také svá zemědělská družstva.

4.2.2 Daňové příjmy

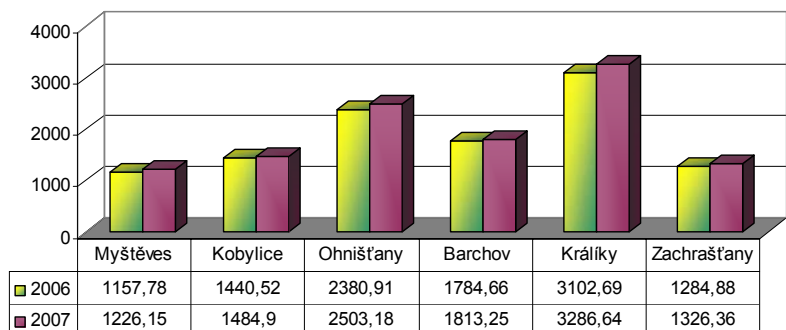
U této skupiny tvoří daňové příjmy některých obcí více než 3/4 celkových příjmů. U obce Myštěves daňové příjmy představují 77,21 % z celkových příjmů, u obce Kobylice 54,43 %, v Ohnišťanech to je 88,61 %, v Barchově 89,86 %, v Králíkách 43,29 % a v Zachrašťanech tvoří daňové příjmy největší část celkových příjmů, tj. až 90 %.

Největší zdroj daňových příjmů představuje daň z přidané hodnoty (33,02 %), další významnou položkou je daň z příjmů fyzických osob (DPFO), která se skládá z DPFO ze závislé činnosti a funkčních požitků (19,08 %), DPFO ze samostatné výdělečné činnosti (2,21 %) a DPFO z kapitálových výnosů (0,90 %). Dále následuje daň z příjmů právnických osob (22,19 %), daň z nemovitostí (15,34 %), místní a správní poplatky (7,26 %). Všechny

obce v roce 2007 vybíraly poplatek ze psů, z bytovací kapacity (Myštěves), ze vstupného (Králíky, Barchov) a poplatek za likvidaci komunálního odpadu vybíraly všechny obce až na obec Myštěves. Obec Králíky navíc vybírala poplatek za užívání veřejného prostranství a za provozovaný výherní hrací přístroj. Správní poplatky jsou spíše zanedbatelné.

Celkové daňové příjmy obcí této skupiny v roce 2007 byly vyčísleny na 11 640,48 tis. Kč, tj. 8,64 % z celkových daňových příjmů mikroregionu. Celkové daňové příjmy jednotlivých obcí mají vzrůstající tendenci (viz graf č. 4.3) a lze předpokládat, že se budou i nadále zvyšovat (vzhledem k novele zákona o RUD 2008).

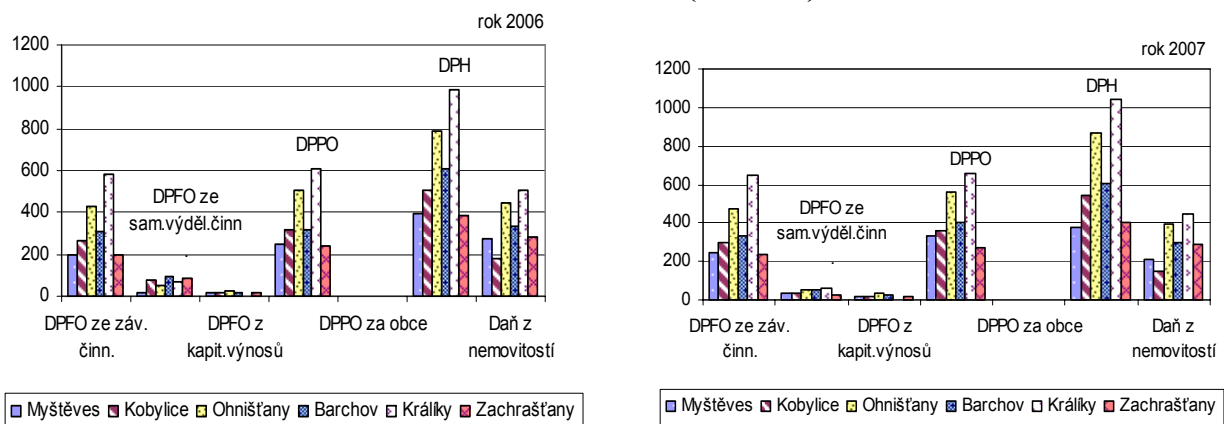
Graf č. 4.3: Celkové daňové příjmy sk. 2 (v tis. Kč)

Pramen: vlastní zpracování, údaje z MFČR (ARIS)

Jak již bylo řečeno výše největším daňovým výnosem pro obce je příjem z DPH, následuje daň z příjmů právnických osob, daně z příjmů fyzických osob a zanedbatelná není ani daň z nemovitostí (graf č. 4.4).

Graf č. 4.4: Sdílené daně sk. 2 za rok 2006 a 2007 (v tis. Kč)

Pramen: vlastní zpracování, údaje z MFČR (ARIS)

4.3 Skupina č. 3

4.3.1 Popis skupiny

V této skupině nalezneme 2 obce a to obec **Kosičky** s 370 obyvateli a hustotou zalidnění 47 obyvatel na 1 km² a obec **Vinary** s 470 obyvateli a hustotou zalidnění 44 obyvatel na 1 km². Obec Kosičky spadá do správního obvodu pověřeného obecního úřadu Hradec Králové a obec Vinary spadá do správního obvodu obce s rozšířenou působností Nový Bydžov. Obec Vinary se skládá z částí Vinary, Janovice, Kozojídky a Smidarská Lhota.

Obě obce mají zavedený plyn a vodovod. Ve 2 částech obce Vinary však vodovod chybí (Kozojídky a Smidarská Lhota), ale už zde probíhá projektová příprava na výstavbu vodovodu. Nenajdeme zde policii a zdravotnické zařízení. V obci Kosičky se nachází pošta i základní škola. Kulturní či sportovní vyžití v obcích zajišťují tělovýchovné jednoty, sbory dobrovolných hasičů či myslivecká sdružení, v Kosičkách mají také Český svaz chovatelů. Obce mají také své zemědělské podniky.

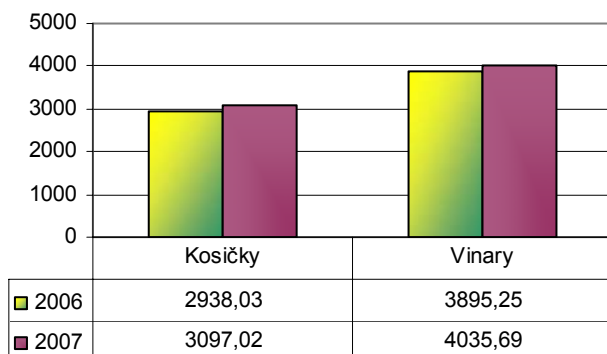
4.3.2 Daňové příjmy

Daňové příjmy tvoří až 90 % celkových příjmů obcí. U obce Kosičky daňové příjmy činí 91,97 % z celkových příjmů a u obce Vinary daňové příjmy představují 93,88 %. Tyto obce žijí převážně z daňových příjmů, ostatní příjmy jsou pro tyto obce zanedbatelné.

Největším daňovým příjmem je daň z přidané hodnoty (32,43 %). V obcích se nacházejí velké zemědělské podniky, z toho důvodu je daň z příjmů právnických osob (21,42 %) druhým největším daňovým příjmem. Dále následuje daň z nemovitostí (19,33 %), daň z příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků (18,36 %), daň z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti (2,99 %), daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů (1,16 %). Do daňových příjmů patří také místní a správní poplatky (4,31 %). Místní poplatky zahrnují poplatek ze psů a poplatek za likvidaci komunálního odpadu (vybírají obě obce).

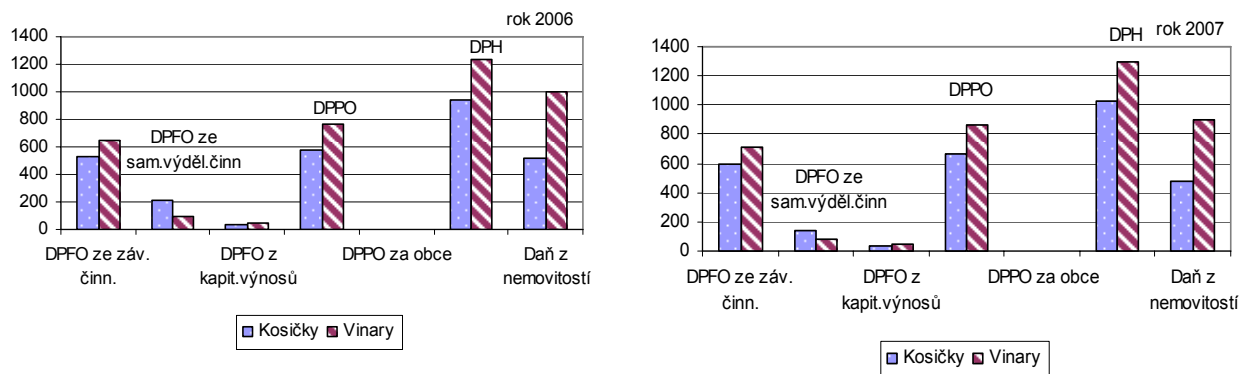
Celkové daňové příjmy obcí v roce 2007 činili 7 132,71 tis. Kč, tj. 5,3 % z celkových daňových příjmů mikroregionu Novobydžovsko. Graf č. 4.5 porovnává celkové daňové příjmy obcí Kosičky a Vinary za roky 2006 a 2007. V grafu č. 4.6 můžeme vidět, že příjmy z daně z příjmů právnických osob u obou obcí vzrostly téměř o 100 tis. Kč oproti minulému roku v důsledku prosperujících zemědělských podniků. I u této skupiny jsou největší příjmy z DPH, opomenutelné nejsou však ani příjmy z daně z nemovitostí.

Graf č. 4.5: Celkové daňové příjmy sk. 3 (v tis. Kč)

Pramen: vlastní zpracování, údaje z MFČR (ARIS)

Graf č. 4.6: Sdílené daně sk. 3 za rok 2006 a 2007 (v tis. Kč)

Pramen: vlastní zpracování, údaje z MFČR (ARIS)

4.4 Skupina č. 4

4.4.1 Popis skupiny

I do této skupiny spadají 2 obce. Obec **Starý Bydžov** s 403 obyvateli a hustotou zalidnění 51 obyvatel na 1 km² a obec **Smidary** s hustotou zalidnění 54 obyvatel na km² a celkovým počtem obyvatel 1 507. Obce náleží pod správní obvod pověřeného obecního úřadu Nový Bydžov.

Jak obec Smidary, tak obec Starý Bydžov mají zaveden vodovod i plyn, Starý Bydžov má navíc i čističku odpadních vod. V obcích najdeme mateřskou školu a poštu, obecní policie tu není zřízena. Smidary mají navíc základní školu a zdravotnické zařízení. V obcích je k dispozici různé sportovní a kulturní vyžití, které zajišťují spolky tělovýchovné jednoty, sbor dobrovolných hasičů nebo myslivecké sdružení. Ve Smidarech se narodil prof. MUDr. Edward Babák, vynikající fyziolog, biolog a zakladatel vysokého školství v Brně. Smidary jsou také rodištěm spisovatele Jiřího Šotoly.

4.4.2 Daňové příjmy

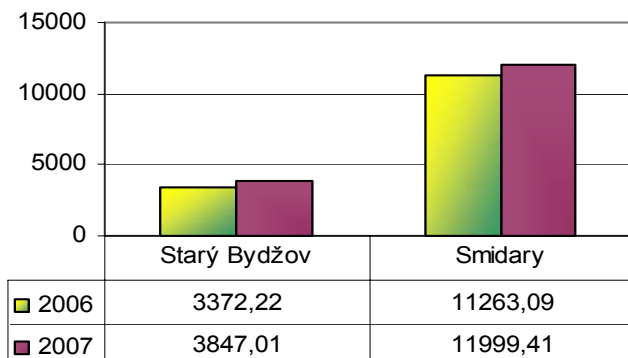
Daňové příjmy představují více jak polovinu příjmů. Konkrétně u obce Starý Bydžov to je 52,73 % a u obce Smidary 79,51 %.

Daň z přidané hodnoty je největším daňovým příjmem, tj. 29,78 % z celkových daňových příjmů. Dále následují daně z příjmů z právnických osob (22,21 %), daně z příjmů fyzických osob (22,5 %), které se dále dělí na příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky (19,14 %), ze samostatné výdělečné činnosti (3,10 %) a z kapitálových výnosů (0,26 %). Daňovým příjmem je také daň z nemovitostí (16,71 %), daň z příjmů právnických osob za obce (2,56 %) a nakonec místní a správní poplatky (6,24 %). Obce vybíraly poplatek za likvidaci komunálního odpadu, poplatek ze psů a odváděly výtěžek z provozování loterií. Smidary navíc vybíraly poplatek za užívání veřejného prostranství.

Celkové daňové příjmy obcí Starý Bydžov a Smidary za rok 2007 představovaly 15 846,42 tis. Kč, tj. 11,77 % z celkových daňových příjmů mikroregionu. I když Smidary

mají skoro stejnou hustotu zalidnění jako obec Starý Bydžov, mají větší daňové příjmy, toto je dáno tím, že Smidary mají více obyvatel (graf č. 4.7).

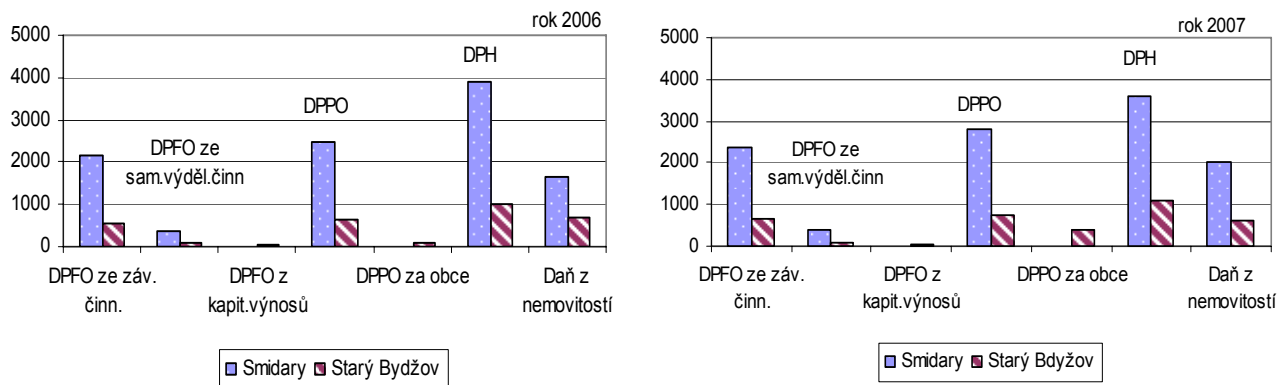
Graf č. 4.7: Celkové daňové příjmy sk. 4 (v tis. Kč)

Pramen: vlastní zpracování, údaje z MFČR (ARIS)

Porovnání daňových příjmů dle rozpočtového určení daní ukazuje následující graf.

Graf č. 4.8: Daňové příjmy sk. 4 dle RUD – bez poplatků (v tis. Kč)

Pramen: vlastní zpracování, údaje z MFČR (ARIS)

4.5 Skupina č. 5

4.5.1 Popis skupiny

V této skupině se nachází 5 obcí – **Hlušice** (741 obyvatel, 67 obyv. na km²), **Prasek** (580 obyvatel, 93 obyv. na km²), **Sloupno** (468 obyvatel, 104 obyv. na km²), **Humburky** (303 obyvatel, 117 obyv. na km²) a **Skřivany** (1 043 obyvatel, 160 obyv. na km²). Všechny obce spadají do správního obvodu Nový Bydžov.

Ve všech obcích je vodovod a plynofikace. Některé obce mají poštu, základní školu a mateřskou školu. Hlušice mají dokonce i střední školu technickou a řemeslnou s domovem mládeže. Zdravotnické zařízení najdeme v Humburkách. V obcích nepůsobí policie. Obce zakládají spolky tělovýchovné jednoty, sbor dobrovolných hasičů, myslivecká sdružení či občanská sdružení. Součástí obce Skřivany je obec Stihnov.

4.5.2 Daňové příjmy

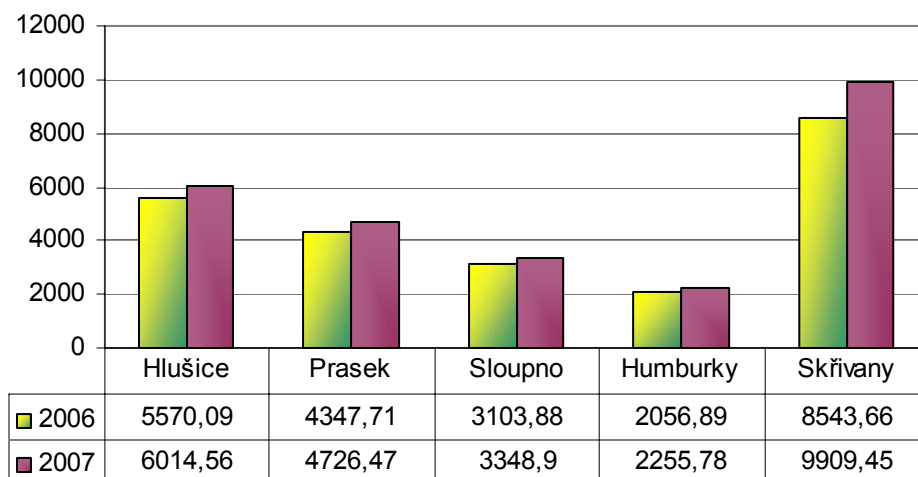
Daňové příjmy tvoří více než polovinu celkových příjmů. U obce Hlušice daňové příjmy tvoří 69,47 %, u obce Prasek 78,27 %, u obce Sloupno 72,95 %, u obce Humburky 50 % a u obce Skřivany daňové příjmy činí 46 %.

Daň z přidané hodnoty tvoří největší část daňových příjmů (33 %), následuje daň z příjmů právnických osob (21,75 %), daň z příjmů právnických osob za obce činí 1,07 %. Dalším velkým daňovým příjmem je daň z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků (19,87 %), daň z příjmů fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti (10,48 %), daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů (1,19 %), daň z nemovitostí (4,99 %) a také místní a správní poplatky (4,99 %). Obce vybíraly poplatek za likvidaci komunálního odpadu, poplatek ze psů (obec Sloupno vybírá jen tento poplatek), odváděly výtěžek z provozování loterií. Obec Prasek vybírala také poplatek za užívání veřejného prostranství, poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj vybírala obec Skřivany. Porovnání daňových příjmů za roky 2006 a 2007 ukazuje graf č. 4.10.

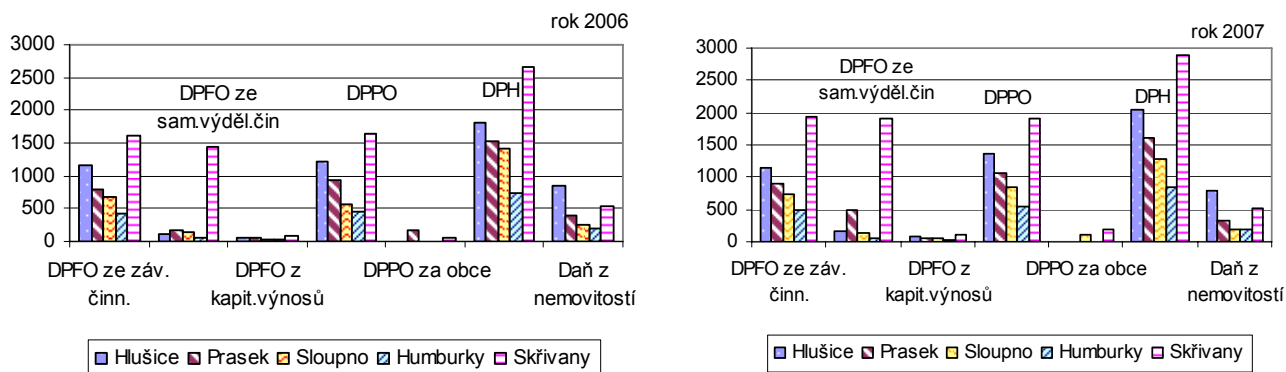
Celkové daňové příjmy obcí Hlušice, Prasek, Sloupno, Humburky a Skřivany činily za rok 2007 26 255,16 tis. Kč, tj. 19,5 % daňových příjmů mikroregionu. Porovnání daňových příjmů obcí znázorňuje graf č. 4.9.

Graf č. 4.9: Celkové daňové příjmy sk. 5 (v tis. Kč)

Pramen: vlastní zpracování, údaje z MFČR (ARIS)

Graf č. 4.10: Daňové příjmy sk. 5 dle RUD – bez poplatků (v tis. Kč)

Pramen: vlastní zpracování, údaje z MFČR (ARIS)

4.6 Skupina č. 6 (Nový Bydžov)

4.6.1 Popis skupiny

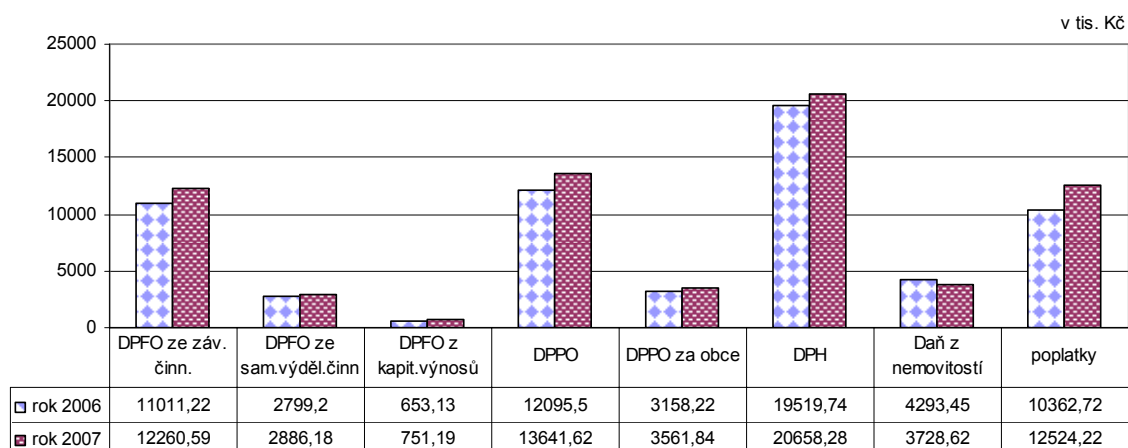
Nový Bydžov má 7 150 obyvatel a hustotu zalidnění 203 lidí na 1 km². Město Nový Bydžov je vzhledem ke své poloze přirozeným spádovým městem nejen pro region Novobydžovska, ale i pro rozsáhlou severozápadní část Královehradeckého kraje. Je spádovým městem přibližně pro 40 obcí. Výhodné polohy Nového Bydžova a dobrého dopravního spojení využívá i řada důležitých úřadů a institucí, které zde mají své sídlo. Nový Bydžov je centrem správního území, které zahrnuje 23 obcí, je také centrem Mikroregionu Novobydžovsko. Nový Bydžov je městem škol – s výjimkou vysoké školy jsou ve městě zastoupeny všechny stupně škol, od předškolních zařízení až po střední a vyšší školy s odborným nebo všeobecným zaměřením s návazností na vysoké školy v Hradci Králové a v Pardubicích. Nový Bydžov nabízí svým obyvatelům kvalitní životní úroveň a nejen svým občanům nabízí široké spektrum kulturního a sportovního vyžití ve volném čase.

4.6.2 Daňové příjmy

Na rozdíl od ostatních obcí v mikroregionu, kde převážnou část příjmů tvoří daňové příjmy, u Nového Bydžova daňové příjmy představují pouze 32,95 %.

I zde největší část daňových příjmů představuje daň z přidané hodnoty (29,51 %). Druhými největšími daňovými příjmy je daň z příjmů právnických osob (19,48 %), dále jsou to daň z příjmů právnických osob za obce, daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčního požitků (17,51 %), daň z příjmů fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti (4,12 %), daň z příjmů z kapitálových výnosů (1,07 %), daň z nemovitostí (5,33 %) a nakonec místní a správní poplatky (17,89 %). Město vybírá poplatek za likvidaci komunálního odpadu, poplatek ze psů, poplatek za užívání veřejného prostranství a poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj. Daňové příjmy jsou za roky 2006 a 2007 poměrně vyrovnané (graf č. 4.11).

Graf č. 4.11: Struktura daňových příjmů města Nový Bydžov

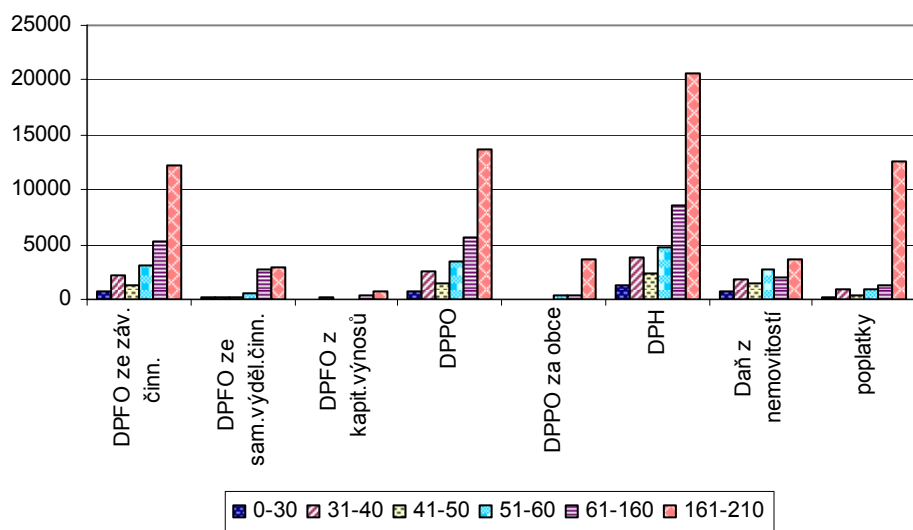

Pramen: vlastní zpracování, údaje z MFČR (ARIS)

4.7 Komparace vybraných daní

V této části jsem porovnála daňové příjmy všech skupin, které jsou uvedeny výše. Obce byly rozděleny do skupin podle hustoty zalidnění na km², v těchto skupinách byly porovnány daňové příjmy v závislosti na velikosti počtu obyvatel obce. Celkové porovnání a zhodnocení těchto skupin ukazuje graf č. 4.12. Nový Bydžov je centrem a také největším městem celého mikroregionu, z tohoto důvodu má také největší daňové příjmy. Velké daňové příjmy má také skupina od 61 – 160 obyvatel na km², ale příjem daně z nemovitostí této skupiny není zase tak významný.

Graf č. 4.12: Celková výše a struktura daňových příjmů v roce 2007 (v tis. Kč na obyv. podle skupin hustoty zalidnění na km²)

Pramen: vlastní zpracování

Tabulka č. 4.2 ukazuje daň z nemovitostí za rok 2007, kde jsou příjmy rozděleny podle skupiny hustoty zalidnění. Největší příjmy z daně z nemovitostí vykazuje skupina č. 6, do které patří centrum mikroregionu Nový Bydžov. Dále má z této daně vysoké příjmy skupina č. 4 (obce Starý Bydžov, Smidary). Dá se říci, že čím je vyšší hustota zalidnění, tím je vyšší příjem z daně z nemovitostí. Jak vidíme z uvedené tabulky, tak ne vždy toto pravidlo platí. Důvodem těchto výjimek je mj. také závislost příjmů na této dani ve vztahu k sazbám daně (§ 11 zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí). Tyto sazby jsou závislé na struktuře průmyslové, občanské a jiné zástavby. Můžeme obecně říci, že existuje pozitivní korelace mezi hustotou průmyslové zástavby a výtěžnosti na této dani.

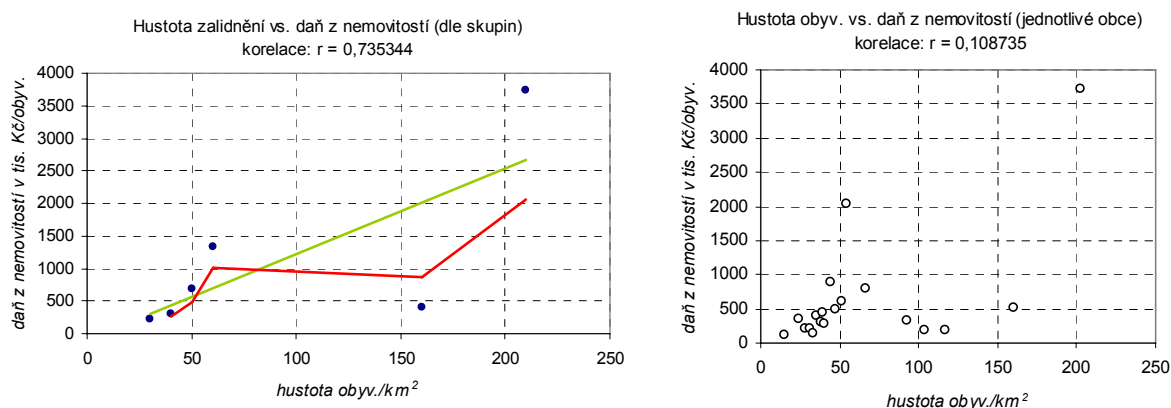
Tabulka č. 4.2: Daň z nemovitostí dle skupin hustoty zalidnění za rok 2007

Skupina	Hustota zalidnění na km ²	Průměrné příjmy (v tis. Kč)
1.	0 – 30	221,61
2.	31 – 40	297,54
3.	41 – 50	689,66
4.	51 – 60	1 324,30
5.	61 – 160	402,12
6.	161 – 210	3 728,62
Celkem		6 663,85

Pramen: vlastní zpracování

Graf č. 4.13 znázorňuje korelaci výnosu daně z nemovitostí s hustotou zalidnění dle skupin a pro jednotlivé obce. U skupin s malou hustotou zalidnění průměrné příjmy z daně z nemovitostí rostou progresivněji než u skupin s větší hustotou zalidnění, kde jsou příjmy lineární (červené znázornění). Zelená přímka ukazuje, že čím je větší hustota zalidnění, tím jsou vyšší příjmy z daně z nemovitostí. V tomto případě korelace vzniká, tzn. že hustota zalidnění je závislá na výši příjmu.

Graf č. 4.13: Korelace u daně z nemovitostí

Pramen: vlastní zpracování

5 Závěr

V úvodu této bakalářské práce jsem definovala příjmy obecních rozpočtů. Příjmy rozpočtů municipalit se dají rozdělit na návratné, to jsou např. úvěry či půjčky, a na nenávratné, do kterých zahrnujeme daňové a nedaňové příjmy, přijaté transfery a dotace. Dále jsem se blíže zabývala daňovými příjmy, které představují více než polovinu celkových příjmů obcí a do určité míry ovlivňují jejich finanční stabilitu. Daňové příjmy mohou mít formu sdílených daní, svěřených daní, lokálních daní nebo daní vybíraných vedle ústředních daní. Většinou platí, že čím menší obec je, tím větší je podíl daňových příjmů na celkových příjmech. O tomto pravidlu jsem se přesvědčila v závěrečné kapitole této práce.

Do daňových příjmů patří výnos daně z nemovitostí, podíl daně z příjmů fyzických a právnických osob, podíl daně z přidané hodnoty, místní, správní a sankční poplatky. Daň z nemovitostí je jedinou svěřenou daní, tedy obcím plyne celý výnos z této daně.

Dále jsem popsala změny v rozpočtovém určení daní, které jsou platné od letošního roku. Změnil se podíl obcí na sdílených daních na 21,4 % a zavedly se nová kritéria pro přerozdělování podílu obcí na sdílených daních, zavedly se postupné přechody mezi velikostními kategoriemi obcí a snížil se počet velikostních kategorií obcí na 4.

Ve druhé části práce jsem popsala Mikroregion Novobydžovsko, na kterém v závěru provádím komparaci daní. Mikroregion se skládá z 19 obcí, které spadají do správního obvodu Nový Bydžov. Definovala jsem předmět činnosti a orgány mikroregionu.

Cílem této práce bylo vymezit daňové příjmy, které jsem popsala v první části bakalářské práce, a porovnat daňové výnosy z těchto příjmů mezi jednotlivými obcemi mikroregionu. Obce tohoto mikroregionu, které tvoří převážně malé venkovské obce, jsou z velké části zcela závislé na daňových příjmech, u některých obcí daňové příjmy tvoří až 90 % celkových příjmů. Opakem je město Nový Bydžov, kde daňové příjmy dosahují něco málo přes 30 % z celkových příjmů. Největším daňovým příjmem tohoto mikroregionu byla daň z přidané hodnoty, dále byly v celkem vyrovnaném poměru daň z příjmů právnických a fyzických osob a daň z nemovitostí. Příjmy z daně z nemovitostí rostly progresivněji u skupin s malou hustotou zalidnění než u skupin s větší hustotou zalidnění, kde příjmy vzrostly lineárně. Daně a poplatky z vybraných činností a služeb představují spíše jen zanedbatelné položky.

Seznam tabulek, obrázků a grafů

Seznam tabulek

Tabulka č. 2.1: Daně a poplatky	9
Tabulka č. 2.2: Daně přímé a nepřímé	10
Tabulka č. 2.3: Vývoj daňových příjmů obcí v letech 2001 - 2005	13
Tabulka č. 2.4: Porovnání daňových příjmů obcí a DSO za 1. pololetí 2006 a 2007	14
(v mil. Kč)	14
Tabulka č. 2.5: Průměrné daňové výnosy na obyvatele	21
Tabulka č. 3.1: Základní údaje mikroregionu Novobydžovsko	26
Tabulka č. 4.1: Hustota zalidnění na 1 km ²	28
Tabulka č. 4.2: Daň z nemovitostí dle skupin hustoty zalidnění za rok 2007	42

Seznam obrázků

Obr. č. 2.1: Členění příjmů	7
Obr. č. 3.1: Královéhradecký kraj a Mikroregion Novobydžovsko	24
Obr. č. 3.2: Mapa mikroregionu Novobydžovsko	25

Seznam grafů

Graf č. 2.1: Přehled daňových příjmů obcí včetně DSO k 30. 6. 2007	14
Graf č. 2.2: Výnos daně z nemovitostí v ČR 1995 – 2006	17
Graf č. 2.3: Podíl daně z nemovitostí na celkových a daňových příjmech obcí	18
Graf č. 2.4: Daňové příjmy dle velikostních kategorií obcí v roce 2007	20
Graf č. 4.1: Celkové daňové příjmy sk. 1 (v tis. Kč)	30
Graf č. 4.2: Sdílené daně sk. 1 za rok 2006 a 2007 (v tis. Kč)	30

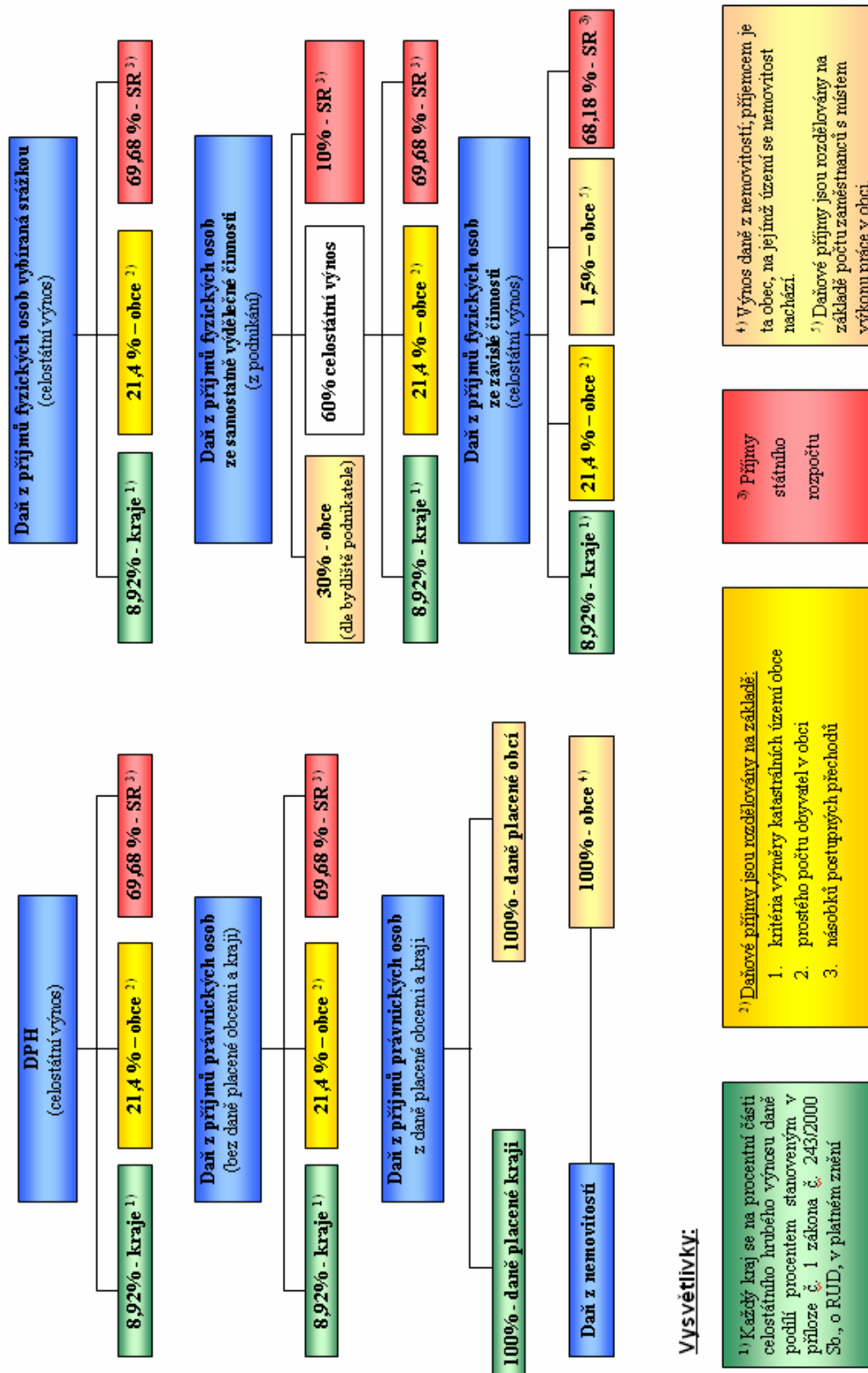
Graf č. 4.3: Celkové daňové příjmy sk. 2 (v tis. Kč).....	32
Graf č. 4.4: Sdílené daně sk. 2 za rok 2006 a 2007 (v tis. Kč)	32
Graf č. 4.5: Celkové daňové příjmy sk. 3 (v tis. Kč).....	34
Graf č. 4.6: Sdílené daně sk. 3 za rok 2006 a 2007 (v tis. Kč)	34
Graf č. 4.7: Celkové daňové příjmy sk. 4 (v tis. Kč).....	36
Graf č. 4.8: Daňové příjmy sk. 4 dle RUD – bez poplatků (v tis. Kč)	36
Graf č. 4.9: Celkové daňové příjmy sk. 5 (v tis. Kč).....	38
Graf č. 4.10: Daňové příjmy sk. 5 dle RUD – bez poplatků (v tis. Kč)	38
Graf č. 4.11: Struktura daňových příjmů města Nový Bydžov	40
Graf č. 4.12: Celková výše a struktura daňových příjmů v roce 2007 (v tis. Kč na obyv. podle skupin hustoty zalidnění).....	41
Graf č. 4.13: Korelace u daně z nemovitostí	42

Přílohy

Příloha č. 1: Schéma rozdělení rozpočtového určení daní od 1. 1. 2008

Schéma rozdělení rozpočtového určení daní od 1.1.2008 (bez SFDI, poplatků a pokut)

Vysvětlivky:

- ¹⁾ Každý kraj se na procentní částí celostátního hrubého výnosu daně podílí procentem stanoveným v příloze č. 1 zákona č. 243/2000 Sb., o RUD, v platném znění
- ²⁾ Daňové příjmy jsou rozdělovány na základě:
  1. kritéria výměry katastrálních území obce
  2. prostého počtu obyvatel v obci
  3. násobků postupných přechodů
- ³⁾ Příjmy státního rozpočtu
- ⁴⁾ Výnos daně z nemovitosti, příjemcem je ta obec, na jejíž území se nemovitost nachází
- ⁵⁾ Daňové příjmy jsou rozdělovány na základě počtu zaměstnanců s místem výkonu práce v obci.

Příloha č. 2: Zakladatelská smlouva svazku obcí Mikroregionu Novobydžovsko

Zakladatelská smlouva

svazku obcí Mikroregionu Novobydžovsko

čl. 1 – Základní ustanovení

Svazek obcí Mikroregion Novobydžovsko vzniká podle § 49 zákona 128/2000 Sb. o obcích. Mikroregion Novobydžovsko je právnickou osobou

Název svazku obcí: **Mikroregion Novobydžovsko**

Sídlo svazku obcí: Nový Bydžov, Masarykovo nám. 1, PSČ 504 01

IČO: 709 48 011

čl. 2 . Členové svazku obcí

1. Obec Barchov, IČO 268593, se sídlem Barchov 62, p. 504 01 Nový Bydžov
2. Obec Hlušice, IČO 268763, se sídlem Hlušice 51, PSČ 503 56
3. Obec Humburky, IČO 268852, se sídlem Humburky 41, p. 504 01 Nový Bydžov
4. Obec Kobylice, IČO 44444371, se sídlem Kobylice 41, p. 504 01 Nový Bydžov
5. Obec Kosičky, IČO 268941, se sídlem Kosičky 1, PSČ 503 65
6. Obec Králíky, IČO 268950, se sídlem Králíky 29, p. 504 01 Nový Bydžov
7. Obec Myštěves, IČO 269166, se sídlem Myštěves 15, p. 503 15 Nechanice
8. Město Nový Bydžov, IČO 269247, se sídlem Nový Bydžov, Masarykovo nám. 1, PSČ 504 01
9. Obec Ohnišťany, IČO 269255, se sídlem Ohnišťany 91, PSČ 503 54
10. Obec Petrovice, IČO 269301, se sídlem Petrovice 104, PSČ 503 55
11. Obec Prasek, IČO 269344, se sídlem Prasek 35, p. 504 01 Nový Bydžov
12. Obec Skřivany, IČO 269514, se sídlem Skřivany Dr. Vojtěcha 199, PSČ 503 52
13. Obec Sloupno, IČO 653411, se sídlem Sloupno 47, p. 503 53 Smidary
14. Obec Smidary, IČO 269549, se sídlem Smidary 106, PSČ 503 53
15. Obec Starý Bydžov, IČO 653420, se sídlem Starý Bydžov 13, PSČ 503 57
16. Obec Šaplava, IČO 269689, se sídlem Šaplava 3, p. 503 53 Smidary
17. Obec Vinary, IČO 269751, se sídlem Vinary 24, p. 503 53 Smidary
18. Obec Zachrašťany, IČO 653438 se sídlem Zachrašťany 35, p. 504 01 Nový Bydžov
19. Obec Zdechovice, IČO 44444362, se sídlem Zdechovice 7, p. 504 01 Nový Bydžov

čl. 3 – Předmět činnosti svazku obcí

- iniciovat, definovat a koordinovat strategii komplexního, hospodářského, kulturního a sociálního rozvoje mikroregionu, včetně problematiky životního prostředí s cílem dosažení trvalé prosperity mikroregionu jako celku
- koordinovat vzájemnou a efektivní spolupráci obcí, státní i soukromé sféry, zájmových sdružení a občanů mikroregionu

- spolupráce při územním plánování
- podpora rozvoje malého a středního podnikání v mikroregionu
- řešení společných zájmů v oblasti dopravy, komunikací a spojů
- řešení společných problémů bezpečnosti občanů
- podpora rozvoje cestovního ruchu

čl. 4 – Vznik členství ve svazku obcí

- a) u zakládajících členů vzniká členství:
- podáním přihlášky, která obsahuje název, sídlo, IČO, jméno starosty
  - jmenováním fyzické osoby, která je zastupitelstvem obce pověřena zastupovat obec ve sdružení
  - podpisem zakladatelské smlouvy a přijetím stanov
- b) u přistupujících členů vzniká členství:
- podáním přihlášky, která obsahuje název, sídlo, IČO, jméno starosty
  - jmenováním fyzické osoby, která je zastupitelstvem obce pověřena zastupovat obec ve sdružení
  - písemným prohlášením obsahujícím vyslovení souhlasu se stanovami sdružení
  - souhlasem ostatních členů dle stanov

čl. 5 – Zánik členství ve svazku obcí

Členství ve svazku obcí zaniká:

- rozhodnutím obecního zastupitelstva o vystoupení ze sdružení
- zánikem členské právnické osoby
- vyloučením ze sdružení ostatními členy v případě nedodržování stanov

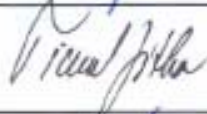
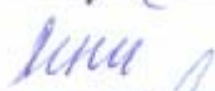

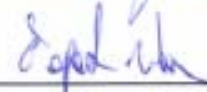
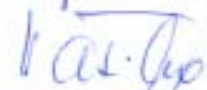

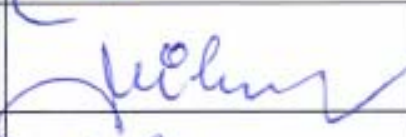
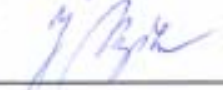

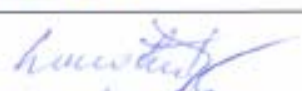

čl. 6 – Stanovy

Součástí zakladatelské smlouvy jsou stanovy svazku obcí.

čl. 7 – Trvání svazku obcí

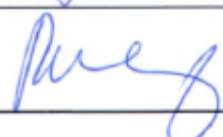
Svazek obcí Mikroregion Novobydžovsko se zakládá na dobu neurčitou.

V Novém Bydžově, dne 17.10.2001

	obec	IČO	starosta	Podpis
1	Barchov	268593	Mgr.Ladislav Vlachý	
2	Hlušice	268763	Jitka Tichá	
3	Humburky	268852	Lubomír Pešek	
4	Kobylice	44444371	František Pražák	
5	Kosičky	268941	Jaroslav Chlad	
6	Králíky	268950	Milan Čapek	
7	Myštěves	269166	Josef Vašina	
8	Nový Bydžov	269247	ing.Pavel Louda	
9	Ohnišťany	269255	ing.Petr Kopáč	
10	Petrovice	269301	Eduard Dubrava	
11	Prasek	269344	Josef Myška	
12	Skřivany	269514	Vladimír Futera	
13	Sloupno	653411	František Novotný	
14	Smidary	269549	Jan Šefara	
15	Starý Bydžov	653420	Jiří Ort	

Komparace daňové výtěžnosti Mikroregionu Novobydžovsko

16	Šaplava	269689	František Šafka	
17	Vinary	269751	Václav Horák	
18	Zachrašťany	653438	ing.Miroslav Horyna	
19	Zdechovice	44444362	Karel Rovenský	

Použitá literatura

Eliáš, A. Financování obcí stále v popředí zájmu In *Obec a finance*. Praha: Triada. 2008, roč. I, str. 11 – 12. ISSN 1211-4189

Hájek, V. Daň z nemovitostí a využití možnosti obcí zvýšit její sazby a výnosy In *Obec a finance*. Praha: Triada. 2007, roč. IV, str. 12 – 23. ISSN 1211-4189

KDU-ČSL. Rozpočtové určení daní (RUD) [online]. [cit. 2008-04-03]. <<http://www.kdu.cz/default.asp?page=510&idr=10368&IDCI=22223>>.

Kubátová, K. *Daňová teorie a politika*, Praha: ASPI, 2006. ISBN 80-7357-205-2

Láchová, L. Současnost a budoucnost majetkových daní v České republice a v Evropské unii [online]. [cit. 2008-04-09]. <http://kvf.vse.cz/storage/1180452727_sb_lachova.pdf>.

Martínek, R. *Rozpočtové určení daní pro obce* [online]. [cit. 2008-04-07]. <http://www.triada.cz/dmo/files/prezentace/29/cssd_martinek.pdf>.

Mikroregion Novobydžovsko [online]. [cit. 2008-04-20]. <<http://novobydzovsko.cz/>>.

Mikroregion Novobydžovsko. Stanovy svazku obcí Mikroregionu Novobydžovsko [online]. [cit. 2008-04-20]. <http://www.novobydzovsko.cz/data/articles/24_stanovy-svazku-obci-mikroregion-novobydzovsko.pdf>.

Mikroregion Novobydžovsko. Strategie rozvoje Mikroregionu Novobydžovsko [online]. [cit. 2008-05-01]. <http://www.novobydzovsko.cz/data/articles/26_priloha-c-1-socioekonomicky-profil.pdf>.

Ministerstvo financí ČR. Hospodaření územních samosprávných celků za 1. pololetí 2007 [online]. [cit. 2008-04-07]. <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/PPSR_2007Q2_III_pdf.pdf>.

Ministerstvo financí ČR. ARISweb [online]. [cit. 2008-05-04]. <<http://www.info.mfcr.cz/aris/>>.

Peková, J. *Finance územní samosprávy – územní aspekty veřejných financí*, Praha: Victoria Publishing, 1995. ISBN 80-7187-024-2

Peková, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*, Praha: Management Press, 2004. ISBN 80-7261-086-4

Provazníková, R. *Financování měst, obcí a regionů: Teorie a praxe*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-2097-5

Rektořík, J., Šelešovský J. a kol. *Finance, rozpočty, účetnictví, veřejná kontrola*. Brno: Masarykova univerzita, 2002. ISBN 80-210-2955-5

Vyhláška č. 392/2007 Sb., o podílu jednotlivých obcí na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů

Wikipedie - Otevřená encyklopedie [online]. Aktualizováno 9. 1. 2008. [cit. 2008-04-01]. <http://cs.wikipedia.org/wiki/Majetkov%C3%A1_da%C5%88>.

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 212/1992 Sb., o soustavě daní

Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům, ve znění pozdějších předpisů (zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů

Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů